

Ózdi Árpád Vezér
Általános Iskola

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2016.

Tartalomjegyzék

I. BEVEZETŐ	6
1. Bevezető gondolatok, törvényi háttér.....	6
2. Intézményi adatok, szakmai alapdokumentum.....	10
II. HELYZETELEMZÉS	14
1. Az intézmény rövid bemutatás	14
2. A társadalmi mikrokörnyezet bemutatás.....	17
3. Az iskolai munka feltételei.....	19
III. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	22
1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	22
2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	26
3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	31
Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	31
Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása.....	32
4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	34
Az osztályfőnök feladatai.....	36
A diákönkormányzat szerepe.....	40
Diáksport tevékenység.....	41
Az iskola hagyományos programjai.....	42
5. A pedagógusok feladatai.....	43
6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	45
Beilleszkedési, magatartási nehézséggel összefüggő pedagógiai elvek és tevékenységek.....	45
A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása.....	48

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	50
7. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	52
8. A tanulók részvételi jogai gyakorlásának rendje.....	59
9. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának rendje.....	60
10. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai.....	64
11. A tanulói felvétel és átvétel szabályai.....	71
IV. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	72
1. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások, és azok óraszámai.....	72
2. Az oktatásban alkalmazandó tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	81
3. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításnak részletes szabályai.....	82
4. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja.....	85
5. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógus választás szabályai.....	88
6. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái; a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei, továbbá a tanulók teljesítménye magatartása és szorgalma értékelésének, minősítésének formája.....	89
7. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei.....	103
8. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	103
9. Roma kisebbségi nevelés és oktatás.....	104
10. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek.....	110
11. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	111
12. Az otthoni és napközis felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	113
13. Egészségnevelési program.....	114

14. Környezeti nevelési program.....	124
15. Boldogság program.....	128
16. Témahetek.....	130
Legitimációs záradék.....	131

I. B E V E Z E T Ő

1. Bevezető gondolatok, törvényi háttér

A jövő nemzedékért érzett felelősség vállalása körültekintő döntéshozatalt igényel a közoktatásban érintett résztvevőktől: az iskolafenntartótól, a működtetőtől, az iskolától, a szülőktől. A napjainkra jellemző értékválság, a tudás leértékelődése, mint társadalmi tünet szűkebb és tágabb környezetünkben egyaránt érzékelhető. Az életminőség felnőttkori alakulása összefügg az iskoláztatás színvonalával, eredményességével. Minden nehézség ellenére az ésszerűség azt követeli, hogy a felnövő generáció érdekei prioritást élvezzenek. A tudást közvetítő pedagógusba vetett hit, a szülők támogató segítsége biztosíték kell, hogy legyen egy pedagógiailag átgondolt helyi program megvalósításának.

Iskolánk nevelőtestületének egységes álláspontja az, hogy az egyéni eltérésekhez és haladási ütemhez alkalmazkodó nevelési-oktatási programot valósít meg.

Egyik oldalon a *rend, a nyugalom, a biztonság, a hagyományok, a család és a közösség* értékeinek felmutatását, a másik oldalon marad a *másság, a tudás és a türelem* felvilágosult értékrendjét kell fejlesztenünk.

Jogsabályi alapok az alábbi törvények, kormányrendeletek és miniszteri rendeletek:

Törvények:

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról még hatályban lévő paragrafusai

1997. évi XXXI. tv a gyermekvédelemről és a gyámügyi igazgatásról

2001. évi XXXVII. törvény a tankönyvpiac rendjéről

2011. évi CLXVI. törvény 14. § (1) a tankönyvpiac rendjéről szóló tv. módosítása

Kormányrendeletek:

229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról

20/1997. (II. 13.) Korm. rendelet a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény végrehajtásáról

110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

32/1997. (XI. 5) MKM rendelet a Nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

T/8888. Korm. rendelet Előterjesztés a köznevelési feladatot egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről

Miniszteri rendeletek:

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról

16/2013. (II. 28) EMMI rendelet a tankönyvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről

Iskolánk nevelőtestülete a szülők és a diákönkormányzat véleményének kikérése után, azok figyelembe vételével készítette el az intézmény pedagógiai programját.

A felülvizsgált, s ez alapján módosított és kiegészített **pedagógiai program 2016. szeptember 01-jétől kerül bevezetésre.**

A kerettanterv alapján készített **helyi tanterv** a 2013/2014-es tanévben az első és ötödik évfolyamon lépett hatályba, majd ezt követően felmenő rendszerben folyamatosan a további évfolyamokon.

A pedagógiai program 5 évre készült, a benne megfogalmazottak végrehajtásának ellenőrzése folyamatos, a közbeni módosítások szükségessége évente felülvizsgálandó.

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja, elemzi, értékeli az abban meghatározottak teljesítését.

A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója,
- a nevelőtestület bármely tagja,
- a nevelők szakmai munkaközösségei,
- a szülői szervezet,
- az iskola fenntartója, működtetője.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el.

A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától kell bevezetni.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola fenntartójánál
- az iskola igazgatójánál (hétfői napokon).

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

Az Ózdi Árpád Vezér Általános Iskola PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁT a szülői szervezet és a diákönkormányzat véleményezése után, az iskola nevelőtestületi közössége 2016. augusztus 23. napján elfogadta.

Az intézmény vezetője jóváhagyta.

Ózd, 2016. augusztus 23.

.....
intézményvezető

2. Intézményi adatok, szakmai alapdokumentum

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 21. § (3) bekezdése szerinti tartalommal, figyelemmel a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 123. § (1) bekezdésében leírtakra, az alábbi szakmai alapdokumentum értelmében a köznevelési intézmény:

1. Megnevezései:

1.1 Hivatalos neve: Ózdi Árpád Vezér Általános Iskola

2. Feladatellátási helyei

- 2.1. Székhelye: 3600 Ózd, Árpád vezér út 13.
- 2.2. Tagintézmény hivatalos neve: Ózdi Árpád Vezér Általános Iskola Domaházi Tagintézménye
- 2.2.1. Ügyviteli telephelye: 3627 Domaháza, Dózsa György út 81.

3. Alapító és a fenntartó neve és székhelye

- 3.1. Alapító szerv neve: Emberi Erőforrások Minisztériuma
- 3.2. Alapítói jogkör gyakorlója: emberi erőforrások minisztere
- 3.3. Alapító székhelye: 1054 Budapest, Akadémia utca 3.
- 3.4. Fenntartó neve: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ
- 3.5. 1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky u. 42-46.

4. Típusa: általános iskola

5. OM azonosító: 028899

6. Köznevelési és egyéb alapfeladata

6.1. 3600 Ózd, Árpád vezér út 13.

- 6.1.1. Általános Iskolai nevelés-oktatás
 - 6.1.1.1. nappali rendszerű iskolai oktatás
 - 6.1.1.2. alsó tagozat, felső tagozat
 - 6.1.1.3. sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása (beszéd fogyatékos, halmozottan fogyatékos, egyéb pszichés fejlődés zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos)
 - 6.1.1.4. nemzetiségi nevelés-oktatás (magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás (magyar))
- 6.1.2. egyéb köznevelési foglalkozás
 - 6.1.2.1. tanulószoba, iskolaotthon, egész napos iskola, napközi otthonos ellátás (a 2016/2017. tanévtől iskolánk egész nap nyitva tartó iskola keretében biztosítja egyéb köznevelési feladatait).
- 6.1.3. iskola maximális létszáma: 508 fő
- 6.1.4. iskolai könyvtár saját szervezeti egységgel

6.2. 3627 Domaháza, Dózsa György út 81.

- 6.2.1. általános iskolai oktatás
 - 6.2.1.1. nappali rendszerű iskolai oktatás
 - 6.2.1.2. alsó tagozat

6.2.1.3. sajátos nevelésű igényű tanulók integrált nevelése-oktatása (beszéd fogyatékos, halmozottan fogyatékos, egyéb pszichés fejlődés zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos)

6.2.1.4. nemzetiségi nevelés-oktatás (magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás (magyar))

6.2.2. egyéb köznevelési foglalkozás

6.2.2.1. tanulószoba, iskolaotthon, egész napos iskola, napközi otthonos ellátás (a 2016/2017. tanévtől iskolánk egész nap nyitva tartó iskola keretében biztosítja egyéb köznevelési feladatait).

6.2.3. iskola maximális létszám: 52 fő

7. A feladatellátást szolgáló vagyon és a felette való rendelkezés és használat joga

7.1. 3600 Ózd, Árpád vezér út 13.

7.1.1. Helyrajzi száma: 8110/A

7.1.2. Hasznos alapterülete: 1231 nm

7.1.3. Intézmény jogköre: ingyenes használati jog

7.1.4. KLIK jogköre: ingyenes használati jog

7.1.5. Működtető neve: Ózd Város Önkormányzata

7.1.6. Működtető székhelye: 3600 Ózd, Városház tér 1.

7.2. 3627 Domaháza, Dózsa György út 81.

7.2.1. Helyrajzi száma: 46

7.2.2. Hasznos alapterülete: 1487 nm

7.2.3. Intézmény jogköre: ingyenes használati jog

7.2.4. KLIK jogköre: vagyonkezelési jog

8. Vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

9. Az intézmény jogállása: jogi személyiségű szervezeti egység.

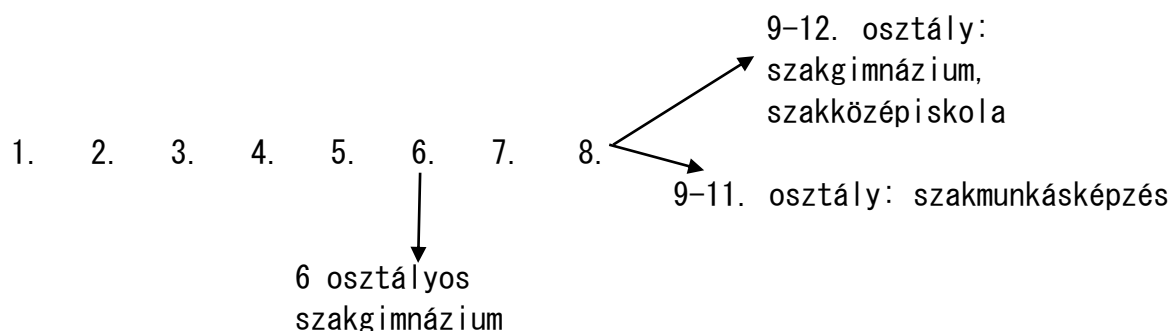
10. A feladatellátáshoz szükséges pénzeszközök biztosítása

Az intézmény alaptevékenysége ellátásához szükséges pénzeszközök biztosításáról a fenntartó gondoskodik saját belső szabályzata szerint.

11. A működtetéshez szükséges feltételek biztosítása

Ózd Város Önkormányzata saját forrásai terhére biztosítja az általános iskolai oktatás területén az oktatás tárgyi feltételeit, az ingó és ingatlan vagyon működtetését. A szakiskolai oktatás fenntartása és működtetése a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ feladata.

Az iskola továbbtanulási szerkezete

II. HELYZETELEMZÉS

1. Az intézmény rövid bemutatása

Az iskola jogelődje a Bolyok községben, 1927-ben épült két tantermes iskola volt. A nagyközségből várossá nyilvánított Ózd fejlődése új lakótelep létesítését kívánta. 1949-ben megkezdték az építkezéseket a volt Bolyok község határában, mely a Béke telep nevet kapta. A beköltözések után a gyerekek száma egyre növekedett, a régi falusi iskola már nem tudta befogadni a tanulókat, ezért 1954-ben a Bolyki főút 56. szám alatt újabb 2 tantermes iskola épült, melyhez pedagóguslakás is tartozott.

1958-ban már 475 tanuló iratkozott be az iskolába, a négy tanterem kevésnek bizonyult, szükségtantermek biztosítására volt szükség. Öt helyen folyt a tanítás, a két iskolán kívül a "tanácsi kirendeltségen", az akkori laktanya épületében és az Árpád vezér út 20. szám alatti épületben.

A Béke telep fejlődése, a gyereklétszám állandó növekedése szükségessé tette egy új iskola létesítését. Az ún. "fiúszárnyat" 1959.

szeptember 15-én adták át rendeltetésének. A bővülő telepen egyre több szülő igényelte gyermeke számára a napközis ellátást. 1961-ben elkészült a napközis szárny, melynek földszintjén négy napközis terem és egy 400 adagos konyha, két emeletén pedig 18 pedagóguslakás került átadásra. 1963 őszére megépült a politechnikai szárny is öt műhellyel és egy gépteremmel.

Az egyre növekvő tanulólétszám (1380 fő) miatt ismét szükségteremekben folyt a tanítás, mert az új szárny még nem készült el. Közben olyan határozat született, hogy külön intézményként üzemel a két iskola. 1964. szeptember 1-jére nem készült el az ún. "leány-szárny", így a megalakult új iskola nevelőtestülete és tanulói egy épületben dolgoztak (80 nevelő, 1700 tanuló). A tanítás három műszakban folyt, míg 1965. február 20-án átköltözhetek saját épületükbe. Megkülönböztetésül ekkor kapta a Béketelepi 1. és 2. sz. Iskola nevet.

Az iskolában országos és nemzetközi hírű gyermekkórus működött több évtizeden át, mely 1971-től városi gyermekkórusként is szerepelt.

1978-ban épült fel a telep harmadik iskolája, mely a zsúfoltságon enyhített. 894 tanulóból 281 fő távozott. Ekkor kezdődött meg az a több éves munka, melynek során korszerű szaktantermékké alakították osztálytermeiket a szülők és a szocialista brigádok segítségével. Iskolai könyvtár és iskolaotthonos osztályok jöttek létre. 1973-ban a városban elsőként alakították meg az iskolaotthonos osztályokat.

Az intézmény az 1990-es évek elejétől tudatosan felvállalta és felkészült a megváltozott tanulói összetételből adódó feladatokra. Pedagógiai kísérlet keretében tanfolyami formában 9-10. osztályos tanulók oktatása kezdődött el. Az 1-8. évfolyamon az általános műveltséget megalapozó iskolai oktatás új elemekkel egészült ki. A sajátos nevelési igényű gyerekek integrált nevelését-oktatását is ellátják azon gyermekek esetében, akik a szakértői bizottságok szakvéleménye alapján a többségi iskolákban integráltan oktathatók. Fejlesztő, felzárkóztató oktatást szerveznek kis létszámú osztályokban a Nevelési Tanácsadó javaslata alapján. 2004-ben képesség kibontakoztató ütemtervet dolgoztak ki a halmozottan hátrányos helyzetű diákok tanulmányi munkájának segítésére, esélyeinek növelésére. Cigány kisebbségi oktatást is végeznek.

2003. szeptember 1-jétől városi oktatási átszervezés keretében az iskola látja el a somsályi 1-4. évfolyamos gyerekek általános iskolai nevelését-oktatását is. E településrészből a felső tagozatosok nagy része már a korábbi évektől ide járt.

2007. szeptember 1-jétől a domaházai általános iskola felső tagozatosainak is otthont adunk. Az alsó tagozatosok a domaházi tagintézményben tanulnak.

2008. szeptember 1-jétől az iskola Általános Művelődési Központként működött.

2013. január 1-jével az intézmény közművelődési és egyéb feladatai Ózd Város Önkormányzata vette át, folytatódott az általános iskolai nevelés-oktatás, valamint a szakiskolai képzés, Árpád Vezér Általános és Szakiskolára módosult az elnevezése.

2014. szeptember 1-jétől újabb fenntartói változások révén Ózdi Árpád Vezér Általános Iskola néven működik az intézmény.

A több mint 50 éves fennállása óta változó szerkezeti egységben, megújuló pedagógiai tartalommal nyújt szolgáltatást a város és a térség tanulóinak.

Az iskolai koncepció éveken keresztül tudatosan igyekezett alkalmazkodni a gyermeklétszám folyamatosan csökkenő tendenciájához. Mindezek lépésre ösztönözték az intézmény dolgozóit az átalakulás, továbbtanulás, továbbképzés, pályázati tevékenység és az innováció terén egyaránt.

Az intézmény bekapcsolódott a TÁMOP 3.1.4. B-13/1-2013-0001 „Köznevelés az iskolában” pályázatba. A helyzetelemzésre épülő fejlesztési tervben ütemezett célokat, feladatokat az iskola nevelőtestülete kiemelt feladatának tekinti mind a tervezés, mind a megvalósítás, mind az ellenőrzés vonatkozásában.

A TÁMOP 3.1.8 kiemelt uniós projekt pályázati kiírásában kötelező elemként szerepel az intézményi külső és belső/önértékelés standardjainak kidolgozása. A projekt végrehajtójaként az Oktatási Hivatal már korábban meghatározta a pedagógiai-szakmai ellenőrzés területeit, az ellenőrzés menetét, eljárásrendjét, az ellenőrzés módszereit, eszközeit, majd a miniszteri jóváhagyást követően azokat nyilvánosságra hozta. Intézményünkben is megalakult az Önértékelést Támogató Munkacsoport, elkészült az ötéves és a 2015/2016. tanévre szóló éves önértékelési terv.

2. A társadalmi mikrokörnyezet bemutatása

A családszerkezet jellemzői:

Az iskola teljes körű szociológiai felmérése alapján megállapítható, hogy a családok több mint 23 %-a csonkacsalád, ahol szinte teljes körűen az édesanyák nevelik a gyermekeket. A szülők átlagos életkora alacsony, 37 év.

A szülők iskolázottságának, munkaellátottságának helyzete:

Főiskolai végzettséggel:		0 % rendelkezik
Érettségivel:	8 %	
Szaktanácsos:	32%	
8 általános:		37%
8 általánosnál kevesebb:	23%	

Munkahellyel rendelkezik 32,3 %, nem rendelkezik 67,7 %.

A jövedelmi viszonyokat jól jellemzi, hogy az iskolába járó tanulóink 85%-a gyermekvédelmi kedvezményben részesül.

Az iskolánk előregedő városrészben található, és évek óta a városi átlagtól jóval több roma származású család él körzetünkben. E körülményekhez alkalmazkodva - a szülők igényei alapján - hangsúlyosan foglalkozunk a nemzetiségi oktatással.

Diákjaink neveltségi helyzete:

A tanulói összetétel a gyermekek és a serdülők személyiségének ismeretét és tudatos kezelését kívánja meg a testülettől.

A 6-10 éves tanulóink 15-20%-ánál a gyermekek egészséges testi, lelki és szellemi fejlesztésének feltételrendszere jónak ítéltető. Érzelmileg kiegyensúlyozottak, örömmre fogékonyak, érdeklődők, kapcsolataikban nyitottak. Őket aktív és tette kész, feladat- és szabálytudat jellemzi. Legtöbbször meg akarnak felelni a felnőttek elvárásainak, ennek érdekében komoly erőfeszítésre képesek.

Számolnunk kell ugyanakkor az ellenpólussal is, hisz számottevő - mintegy 80-85% - azoknak a tanulóknak a száma, akiknél számos tényező akadályozza az iskolai munka sikerességét. Közülük is kiemelendő az értelmi képességek alacsony szintje. Általánosítható a tartós figyelem hiánya, illetve, hogy több tanuló esetében az írás, olvasás, számolás elsajátításához, illetve készségi szintre emeléséhez szükséges analízis és szintézis képesség tartósan nehezített. Mindez irányt kell, hogy adjon a tanórai és tanórán kívüli egyéni differenciált készségi fejlesztéshez, a kompetencia alapú oktatás elterjesztéséhez.

Az alsó tagozaton nagy jelentőséggel bír az alapvető együttélési szokások kialakítása, a gyerekek alkalmazkodó képességének alakítása. Egyre szembetűnőbb napjainkban is az elhanyagolás, a negatív értéket hordozó családi háttér.

A felső tagozaton a nevelési módszerek megfelelő, sokszor egyénre szabott megválasztását kívánja meg az a tény, hogy e korban tapasztalható az érzelmi-hangulati labilitás, ingerlékenység, a "vagánykodás", az agresszivitás.

A tapasztalataink azt jelzik, hogy

- a tanulók előismeretei sok esetben hiányosak,
- a tantervi minimumszint teljesítése csak rendkívüli erőfeszítéssel célozható meg,
- a tanulók beszéd, illetve kommunikációs kultúrája döntő többségüknel intenzív fejlesztésre szorul.

A felső tagozat magasabb évfolyamain tanulókkal a legtöbb konfliktust a dohányzás, a durva beszéd, az agresszivitás és a rongálás idézi elő.

3. Az iskolai munka feltételei

a) Személyi feltételek

Az intézmény határozatlan időre, közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott dolgozóinak engedélyezett létszáma:

- 23 fő pedagógus,
- 1 fő pedagógiai munkát segítő iskolatitkár,
- 1 fő szabadidő-szervező, könyvtáros asszisztens,
- 1 fő takarító és
- 1 fő műszaki dolgozó.

2016/17. tanévben határozott idejű közalkalmazotti jogviszony keretében egy főt foglalkoztatunk, aki napközis foglalkozást tart a székhely iskola 1-3. osztályában.

A szakos ellátottság nem teljes. Hiányzik a vizuális kultúra, erkölcsstan, testnevelés, cigány népismeret, technika, fizika és angol szakos pedagógus. A tantárgyak oktatásának ellátása nem szakos, vagy testnevelés szakkollégiumi végzettséget szerzett tanító kollégával oldható meg.

A nevelőtestület szakmai felkészültsége jó színvonalú. A nevelőtestület és a szülők kapcsolata változó, az utóbbi időben egyre inkább javuló. A Szülői Szervezet az intézmény, a nevelőtestület tevékenységét támogatja. A nevelőtestületi légkör a tagozatokon kiegyensúlyozott, a belső viták feltételei, az iskolai demokratizmus biztosított.

Az intézmény vezetése minden városi, szakmai és egyéb információt biztosít a dolgozóknak. A döntéseket a tantestület közösen hozza.

Újabb lehetőséget kaptunk a pedagógiai-szakmai munka minőségének fejlesztéséhez, amikor részesei lettünk a TÁMOP-3.1.4. B-13/1-2013-0001 „Köznevelés az iskolában” c. projektnek 2014-ben. Élve a projekt kínálta lehetőségekkel továbbképzéseken, szaktanácsadásokon vettek részt a pedagógusok.

b) A működés tárgyi és pénzügyi feltételei

A szerkezeti változások során - az eltelt 15-20 év alatt - az általános iskolai szárnyban fejlesztésre, felújításra nem került sor.

A megmaradt épületszárny az elmúlt évtizedekben rendkívül elhasználódott. A tantermek régi típusúak, elavult szerkezetűek. Berendezéseik pótlásra, cserére szorulnak.

A fejlesztő központ körültekintően berendezett, jól karbantartott épületszárnynak számított, de az utóbbi években az oldalfala és a teteje folyamatosan beázik. Kisebb helységei optimálisan biztosítják az egyéni

fejlesztést, a tanórán kívüli foglalkozások családi környezetét. A lehetőségek függvényében folyamatosan fejleszteni indokolt a speciális eszközellátottságát.

A fűtésrendszer rendkívül problémás. Átalakítása költségigényes, erre az intézménynek saját forrás nem áll rendelkezésére.

A nyílászárók állapota és a tornatermi szárny szigetelése, padlózata ugyancsak elavult, feltétlenül felújításra szorul. A tornaterem felújítására a 2016/2017. tanévben - a Tízpróba Magyarország Kft. „Sportból a legtöbbet” pályázatára benyújtott sikeres pályamunkának köszönhetően - megvalósul.

Az életbelépő új irányítási rendszer alapján Ózd Város Önkormányzata saját forrásai terhére biztosítja az oktatás tárgyi feltételeit, az ingó- és ingatlan vagyon működtetését.

Az intézmény feladatellátásához szükséges pénzeszközök biztosításáról a fenntartó gondoskodik a saját belső szabályzata szerint.

III. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógia alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Nevelőtestületünk mottója:

„Az iskola dolga, hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat, hogy megtanítsen bennünket a jól végzett munka örömére és az alkotás izgalmára, hogy megtanítsen szeretni, amit csinálunk, és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni.”

(Szent-Györgyi Albert)

Az **alapelvek** az intézmény önmeghatározásának legfontosabb értékei, amelyek áthatják a teljes nevelési rendszer, a pedagógiai koncepció és a nevelő-oktató munka folyamatának az egészét. Ezek:

- a) gyermekközpontúság
- b) demokratizmus és felelősségvállalás
- d) esélyegyenlőség, az esélyegyenlőtlenségek mérséklése.

A **gyermekközpontúság** alatt a *nyugodt tanulási feltételeket nyújtó kellemes iskolai környezetet*, a jó közérzetet és a szeretetteljes légkört, a gyermekek érdekének figyelembe vételét értjük. Minden, ami az iskolában történik, az ő érdekükben történik.

A **demokratizmus** arra utal, hogy az iskola tanulói és tanárai számára széleskörű jogokat biztosít a mindennapi intézményi élet szervezésében.

Az **esélyegyenlőség** egyrészt azt jelenti, hogy ha az előző két alapelv valamelyikének az érvényesítésében a tanulók akadályba ütköznek, az iskola minden segítséget megad ezek elhárítására; másrészt az egyenlő bánásmód alkalmazását, a gyermekekre és hozzátartozóira vonatkozó hátrányos megkülönböztetés kizárását is.

A nevelőtestület által közvetítendő legfontosabb értékek:

- *Korszerű műveltségkép*

- *Korszerű műveltségi és erkölcsi értékrendszer*
- *Kreativitás fejlesztése*
- *A társadalmi beilleszkedés segítése*
- *A hátrányok csökkentése*
- *A tehetséggondozás*
- *A kulturált és környezettudatos magatartás*
- *A testileg, szellemileg, erkölcsileg egészséges életvitel*
- *A nemzeti kultúra közvetítése*
- *A hagyományőrzés*
- *A tapasztalati (gyakorlatorientált) tanítás*

Általános céljaink:

- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak lehetőség szerinti egyénre szabott fejlesztése.
- A kompetencia alapú oktatás segítse a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítását, illetve megvalósulását.
- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- Digitális írástudás elterjesztése.
- Önálló intézményi innováció fokozása, folyamatossá tétele.
- A kompetencia alapú oktatás implementációja.
- A kompetenciamérések eredményeinek felhasználása, javító tevékenységek megszervezése.

E területeken történő előbbre lépés érdekében feladataink:

- 1.) A családi szocializáció hiányának tudatos kezelése, különös tekintettel a hátrány- és veszélyeztető tényezők felismerése, mérséklése.
- 2.) Az elemi képességek és alapkészségek szilárd begyakoroltatása döntően a tanítási órán, illetve szervezett tanórán kívüli keretek között.
- 3.) Az önálló ismeretszerzés és tanulás képességének megalapozása, ill. fejlesztése.
- 4.) Mivel az iskola tanulóinak összetétele heterogén, mind az ismeretszerzésben, mind a képzésben a gyermekek valós tudásszintjéhez

igazodunk. A tényleges érdeklődésük és képességük szerint alakítjuk a programkínálatunkat.

- 5.) Testi-lelki egészség, a testileg, szellemileg, erkölcsileg egészséges életvitelre nevelés. Fokozatosan és fokozottan válják igényükké és szokásukká a rendszeres testedzés és az egészséges életmód. Emellett ki kell alakítanunk tanulóinkban az egészséges életvitel igényét, valamint azt, hogy képesek legyenek saját harmonikus életvitelük kialakítására.
- 6.) Életkori sajátosságok figyelembe vételével az érzelmi nevelés eszközeivel segíteni kell gyerekeinket:
 - az énképük, értékrendjük kialakításában,
 - az önismeret, az önnevelés szándékának és módszereinek elsajátításában,
 - a toleranciát az empátiát és az együttműködési készséget is magába foglaló lelkiileg egészséges személyiségük fejlesztésében.
- 7.) Kulturált és környezettudatos magatartásra nevelés. A kulturált magatartás alapszabályainak elsajátíttatása, majd a magatartáskultúra fejlesztése (beszédkultúra, viselkedés stb.). Személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás.
- 8.) Arra törekszünk, hogy tanulóink szeressék iskolánkat, kötődjenek hozzá. Ez az osztályfőnöki nevelőmunka eredményességének kritériuma. Továbbá tartalmaz, színes, diákközösségi élet kialakítása, a tagozati sajátosságokat figyelembe véve.
- 9.) A szociokulturális hátrányok kompenzálása, a társadalmi beilleszkedés segítése, a másság elfogadása.

Tanulócsoportokra vonatkozóan

- 1) Az első osztályos tanulók sikeres iskolai „beszoktatása” a tanév első hónapjaiban (ismerkedés a tanulókkal, szülőkkel, kapcsolattartás az óvodákkal, az óvodaátmenet türelmes biztosítása, beilleszkedés).
- 2) Az 5. osztályos sikeres „átmenet” biztosítása a tanév első hónapjaiban (a felső tagozatos tanítási rendszer megszoktatása, a felső tagozat sajátos követelményeinek teljesítése).
- 3) A sikeres középiskolai átmenet biztosítása 8. évfolyamon (pályairányítás, felkészítés a középiskolai követelményekre).

- 4) Az általánosan képző pedagógiai szakaszban az ismeretek szintre hozása, illetve az előkészítő és alapozó tárgyakkal a szakmaválasztás elősegítése.

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskolai tevékenységrendszernek a személyiség sokoldalú fejlesztésén kell alapulnia. A tartalmi munkánk során figyelembe kell vennünk a gyermekek fejlődés lélektani jellemzőit, számolni kell az egyes életkorok sajátosságaival, a gyerekek teljesítő képességével. Pedagógiai programunk rendszerképző eleme a „humanizáció” elve, vagyis a gyermekek számára a nekik megfelelő nevelés-oktatás (személyiségfejlődés) biztosítása, ebben az esélyek közelítése, konstruktív magatartás- és tevékenységformák által, illetve a személyiség ösztönző tényezőinek fejlesztésével.

Kiemelt területei ennek iskolánkban:

- *A tanítási-tanulási tevékenység szervezése.*
Hangsúlyos az egyénre irányuló figyelem, melyet az elfogadás, a felelősségvállalás, a differenciált fejlesztés, ennek megfelelően a tevékenységi lehetőség gazdagsága jellemez. Ennek az irányultságnak alapvető célja a személyiségnek olyan sajátosságok, értékek felé segítése, mint
 - az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása,
 - a tudás (ismeretek, jártasságok, készségek, képességek, szokások),
 - a tanulni tudás (tanulási képesség, tanulási technikák),
 - az életterv, ambíció, önismeret,
 - a szorgalom, akarat, jellem, az önkifejezés képessége, a céltudatosság kialakítása,
 - a testi-lelki egészség, az egészséges életmód iránti igény kialakítása és fejlesztése.

- További prioritást kap *a szocializáció, a szociális intelligencia fejlesztése*, mint a társadalmi közösségi lét feltétele.
Itt olyan sajátosságok, értékek irányába történik a fejlesztés, mint
 - kommunikációs készség,
 - együttműködés, segítőkészség,
 - kapcsolatteremtő képesség,
 - konfliktuskezelés,
 - tolerancia (elfogadó viszonyulás, empátia),

- megfontoltság,
- mások megismerésére törekvés, mások helyes megítélése,
- becsületesség, normatartás, belső kontrollosság stb.

A gyermekek a tanítási órákon, a tanórán kívüli foglalkozásokon, az osztályfőnöki és napközi otthoni nevelőmunkában:

- mindig kapjanak lehetőséget és ösztönzést a pozitív irányú változásra, tevékenységekre, tudásuk produkálására,
- helyezzük előtérbe azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják,
- fontos feladat a differenciálás, hogy lehetőségük nyíljon tehetségük kibontakoztatására, az egyéni ütemű fejlődésre, s váljanak nyilvánvalóvá értékeik,
- élvezzenek megfelelő mértékű szabadságfokot, bizalmat, szeretetet, legyenek stabil kötődéseik, kapcsolataik.

Pedagógiai rendszerünk a gyermek számára a fejlődés, a siker lehetőségét kínálja. Tudjuk, hogy a beiskolázott gyerekeink fejlődésbeli különbségének hátterében több ok is előfordulhat (mentális fejlettség eltolódásai, az adottságbeli különbségek, a szociális környezet különbségei stb.), s ezek a különbségek gyakran nem szüntethetők meg. Vállaljuk azonban a pedagógiai feladatot, hogy az egyes gyermekek fejlődési esélyeit közelíteni kell.

Az iskola arra törekszik, hogy minden ellene ható társadalmi tendencia ellenére megtalálja a megfelelő partnereket, amelyek közreműködnek, és hatékonyan segítik a személyiség fejlesztését. A szülők, a család szerepét azonban a továbbiakban sem lesz képes átvállalni az oktatási rendszer.

Kiemelt feladataink:

a) A tanulók érzelmi, akaratú jegyeinek gazdagítása, önismeretük fejlesztése terén:

- Alsó tagozaton:
 - a motiváltság fejlesztése (megismerési vágy, alkotásvágy, teljesítményvágy, kíváncsiság, felfedezési vágy, játékszeretet, érdeklődés),
 - a képesség fejlesztése (tapasztalás, felismerés, megfigyelési képesség, megismerési képesség, írás és értő olvasás, beszéd és beszédértés, tanulási képesség).
- Felső tagozaton:
 - a motiváltság fejlesztése (tanulási kötelességtudat, továbbtanulási szándék, önfejlesztési igény),

- a képesség fejlesztése (absztrahálás, problémamegoldás, viszonyítás, általánosítás, osztályozás, bizonyítási képesség, asszociálás).

b) A tanulók életvitelével, az egészséges életmódra, a pozitív életszemléletre neveléssel kapcsolatos személyiségjegyek gazdagítása terén:

- Alsó tagozaton:
 - egészségvédő öntevékenység,
 - befogadóképesség, önkifejezési, önellátási képesség,
 - természettudat kialakítása,
- Felső tagozaton:
 - egészségvédő öntevékenység önállósulása,
 - önmegismerő, önértékelő, önfejlesztő képesség kialakítása (emberismeret, pályaválasztás, tehetséggondozás),
 - kreativitás, önkifejezés fejlesztése, befogadói képesség,
 - valós énkép (önbizalom, önbecsülés), önállósulási és öntevékenységi vágy felkeltése,
 - drogprevenció, egészségkárosító szokások elkerülése, tudatos egészségvédő viselkedés,
 - a sport, mint aktív életforma elfogadása.

c) A magatartás- és viselkedéskultúra személyiségjegyeinek gazdagítása terén:

- Alsó tagozaton:
 - szociális hajlamok szokásainak kialakítása,
 - segítség, együttműködés, versengés, siker- és kudarcfeldolgozás, alkalmazkodás
- Felső tagozaton:
 - meggyőződés, az előítéletek legyőzése,
 - empátia, tolerancia kialakítása,
 - erőszakmentes konfliktuskezelés, vitakészség (érvelés, meggyőzés) formálása,
 - a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válás elkerülésével kapcsolatos ismeretek elsajátítása,
 - a jó és hibás döntések közötti különbségek felismerése, elemzése.

3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

3.1 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk alapvetően fontos célkitűzése tanulóink egészségének megóvása, a folyamatos egészségnevelési tevékenység. Ezt az irányelvet alkalmazva dolgoztuk ki iskolánk egészségfejlesztési programját, amelynek kulcsterületeiként tekintünk a következő feladatokra:

- a dohányzás visszaszorítása,
- az alkohol- és a drogprevenció,
- az egészséges táplálkozásra nevelés,
- az aktív testmozgásra ösztönzés, ezáltal a mozgásszervi betegségek csökkentése,
- a mentális betegségek megelőzése,
- családi életre nevelés,
- az elemi elsősegélynyújtás szabályainak elméleti és gyakorlati elsajátítása.

Fontosnak tartjuk az emberi szervezet működésével és a betegségek kialakulásával kapcsolatos ismeretek bővítését, az anatómiai és élettani ismeretek elmélyítését, saját szervezetünk megismerését és a fiziológiai folyamatok megértését. Ezen ismeretek használata és beépülése az aktív tudatba elősegíti a prevenció munkát.

Az iskola nevelési programjának részeként - az előző tanévekhez hasonlóan - direkt és indirekt módon szeretnénk tovább folytatni az egészséges életmódra nevelést, a szenvedélybetegségek (dohányzás, alkohol, kábítószer-használat) elleni küzdelmet. A betegségek megelőzésében, az egészséget támogató magatartás formálásában az iskolaorvos és a védőnő az orvosi szűrővizsgálatok alkalmával aktívan és folyamatosan részt vesznek, probléma esetén szülővel, osztályfőnökkel, iskolavezetéssel, társszakemberekkel a szükséges lépéseket megteszik.

Az egészségnevelés lehetőségei osztályfőnöki órákon

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete (testi higiénia)
- egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az értékek felismerése és ismerete
- az étkezés, táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamatok (gyógyszerhasználat)
- elsősegély-nyújtási ismeretek
- barátság, párkapcsolatok, sexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- tanulás és tanulás technikái
- az idővel való gazdálkodás szerepe
- rizikóvállalás és kockázat (közlekedés, személyes biztonság)
- szenvedélybetegségek elkerülése (alkohol, dohányzás, drog, játékszenvedély)

- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége.

a) Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása:

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanórán belül (osztályfőnöki, biológia óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg. Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- fejleszteni a beteg, sérült és fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást,
- megismertetni a környezet - elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok - egészséget, testi épiséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit,
- felkészíteni a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.

b) Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanírási órákon belül (természet-ismeret, biológia, fizika, kémia) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg:

Ember és természet műveltségi területen belül:

Természetismeret (5-6. évfolyam)

Az ember megismerése és egészsége. Önfenntartás. Alapfokú elsősegélynyújtás.

Biológia (7-8. évfolyam)

Az ember megismerése és egészsége Egészség. Alapfokú elsősegély-nyújtási ismeretek.

Fizika (7-8. évfolyam)

Az ember megismerése és egészsége. Az elektromos áram hatása az élő szervezetre.

Veszélyek, érintésvédelmi ismeretek.

Kémia (7-8. évfolyam)

Az ember megismerése és egészsége Veszélyes anyagok és kezelésük a háztartásban.

Biológia és egészségtan (6. évfolyam)

A biztonság megőrzése - balesetveszélyes helyzetek, a segítségnyújtás lehetőségei.

Elsősegély-nyújtási és baleset-megelőzési ismeretek a tanórán kívüli oktatásban nevelésben:

Az intézmény Házirendjében, Szervezeti és Működési Szabályzatában, valamint a Munka-védelmi- és Tűzvédelmi Szabályzataiban foglaltak szerint baleset-megelőzési oktatás a tanév kezdetén, az osztályfőnöki órákon, s szükség szerint pl. kirándulások, üzemlátogatások

alkalmával, illetve fokozott figyelemmel a testnevelés, a technika és életvitel, a fizika, a kémia, az informatika tantárgyak tanításakor. Elsősegélynyújtásról szóló tájékoztató a védőnő bevonásával, segítségével tanulók és pedagógusok számára.

4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok, hagyományaink

A kortárs csoportok hatékony működtetése közösségi élményeken keresztül realizálódik, nélkülük szegényes, hangulattalan lenne az iskolai nevelés-oktatás folyamata.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat az alábbi területeken kiemelten kezeljük:

- a) A tanórai és tanórán kívüli tevékenységekkel kapcsolatos **közösségfejlesztés**, különös tekintettel az osztályfőnökök pedagógiai tevékenységére. A kialakult közösségek életének tudatos, tervszerű fejlesztése.
- b) A tanulók közösségeivel és a diákönkormányzattal kapcsolatos közösségfejlesztő tevékenység. Közös célkitűzés, a cél érdekében végzett összehangolt tevékenység, az elvégzett munka rendszeres értékelése.
Az összetartozást erősítő erkölcsi viselkedésnormák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.
- c) Az ünnepélyekkel, megemlékezésekkel, a hagyományápolással és -teremtéssel kapcsolatos közösségfejlesztő tevékenység.
- d) A diáksporttal kapcsolatos közösségfejlesztő tevékenység.

Mindegyik terület sajátos foglalkoztatási formát igényel, mások az egyes területek céljai, feladatai, abban azonban megegyeznek, hogy tevékenyen hozzájárulnak

- ⇒ a tanuló közösségi magatartásának kialakításához,
- ⇒ a véleményalkotó, véleménynyilvánító képességek fejlődéséhez,
- ⇒ a közösségi szokások, normák, etikai értékrend elfogadásához,
- ⇒ a másság elfogadásához,
- ⇒ az együtt érző magatartás kialakításához, a harmonikus emberi kapcsolatok fejlesztéséhez.

Mivel az **osztályközösség** egyrészt a tanulók fő iskolai tevékenységének, tanulmányi munkájának összefogó kerete, alapvető élet- és munkaközössége, másrészt pedig valójában a tanulók spontán, véletlenszerű gyülekezete,

legfontosabb célunk ebből a (leginkább) nem nevelési szempontból összetömörülő csoportból olyan valódi közösséget formálni, amely a közös cél érdekében hajlandó közös értékrend elfogadására, és az iskola szervezett keretein belül ennek megfelelően viselkedik, munkálkodik.

Az osztályfőnöki munka tartalma és az osztályfőnök feladatai

A társadalomban bekövetkezett változások az osztályfőnöki szerep konkrét megjelenési formáját nagyban befolyásolják, mivel tartalmára hat az adott iskola programja, a helyi lehetőségek, az aktuális körülmények.

Az osztályfőnöki szerep tartalma

Az oktatási rendszer folyamatos változása hangsúlyeltolódásokat idézett elő, mely megjelenik az értékek átrendeződésében is. Így a megváltozott társadalmi és szociális kihívások következtében fellép az osztályfőnöki munka igényének alapos áttekintése.

Az osztályfőnöki tevékenységet befolyásoló hatások:

- o a gyermektől induló hatások;
- o a kollégáktól érkező hatások;
- o a szülők felől, illetve a szülők irányába ható információk.

E dimenziók jelzik az osztályfőnöki funkció komplex, differenciált, rugalmas és integrált jellegét és azt is, hogy e szerep szükségszerűen nem konfliktusmentes.

Az osztályfőnök szerepe igen sokrétű, mely megnyilvánul a csoportfelelős és a hivatalból kijelölt személyi felelős feladatkörben.

A feladatkör kiterjed:

- ⇒ a differenciált személyiségfejlesztés feltételeinek megteremtésére:
 - a tanulók megismerésére
 - a tanulók érdekeinek, szükségleteinek képviselésére
 - fejlődésük értő követésére
 - fejlesztő értékelésre
- ⇒ az osztályközösség minőségének fejlesztésére
- ⇒ az osztályfőnöki órák megtartására
- ⇒ a tanulók szűkebb és tágabb környezetében nyert tapasztalatok feldolgozására, segítségnyújtásra
- ⇒ a tantestületen belül:
 - a tanulók érdekeinek, szükségleteinek képviselésére,
 - az információcsere biztosítására,
 - a helyi tanterv működéséhez való hozzájárulásra,
 - a problémák feltárásnak tartalmi elemzésére.
- ⇒ az ellentétes érdekek egyeztetésére

- ⇒ a szülővel való folyamatos kapcsolattartásra, az egyenrangúságon alapuló partneri kapcsolat kialakításra
- ⇒ a szükség szerinti szociális funkciók vállalására
- ⇒ a megfelelő gyermekvédelemre.

Az alábbi feladatkörök a következő területeken határozzák meg az osztályfőnök tevékenységét

- ⇒ a gyermek személyiségének fejlesztésére, érték közvetítésre irányuló nevelőmunka
- ⇒ az osztályközösség fejlesztését szolgáló feladatok
- ⇒ az osztályfőnöki órák megtartása
- ⇒ a kapcsolattartás különböző formáiban végzett teendők.

A gyermek személyiségének fejlesztése

Az osztályfőnök érték közvetítő szerepét jelentősen befolyásolja a társadalom értékrendszere, s annak homogén, illetve plurális volta.

A gyermeki személyiség jobb megismeréséhez számos pedagógiai, pszichológiai módszer áll az osztályfőnök rendelkezésére.

A tanulók személyiségének fejlesztéséhez összegyűjtött információk egy része objektív, így megfigyelhető, ilyen például a gyermek

- ⇒ családi helyzete
- ⇒ egészségi állapota
- ⇒ teljesítménye, eredményei (önállóság, feladattudat, motiváltság, kreativitás, figyelem)
- ⇒ szociális képességei, társas közösségi kapcsolatai
- ⇒ konfliktusai és azok kezelésének képessége.

Az osztályfőnök számára információforrás lehet: a család, a pedagógusok, személyes megbeszélések, a társak körében történő beszélgetések, tevékenységi formák közben történő megfigyelések stb.

Az osztályközösségek fejlesztésére irányuló osztályfőnöki munka

Az osztály az a közeg, amelyben a gyerekek önmagukról, a világról meghatározó élményeket, értékeket kapnak, melyek fontos formálói személyiségüknek.

Az osztályfőnök munkája kiterjed:

- ⇒ az osztályközösség megismerésére, struktúrájának feltérképezésre
- ⇒ az osztályközösség életének megszervezésére, az együttműködés biztosítására, a szabályrendszer kidolgozására, az osztályon belüli differenciálódás helyes kezelésére
- ⇒ a távlatok, a saját célok megfogalmazására, az önismereti képességek fejlesztésére
- ⇒ a hagyományok ápolására, új hagyományok kialakítására

⇒ a közösségi tudat erősítésére.

Az osztályközösség megismerésére a szociometria és a „problémafeltáró osztálytükör” módszereket hatékonyan alkalmazhatják az osztályfőnökök.

A szociometria felvétele, kiértékelése és visszajelzése nem azonos felkészültséget igényel az osztályfőnöktől. Az első kettő kockázatmentesen alkalmazható, míg a kiértékelés nagy odafigyelést igényel.

Az osztályfőnöki órák megtartása

Az osztályfőnöki órák funkciója a következőkben határozható meg:

a) a tanulók segítése

- önismeretük fejlődésében
- az önnevelés iránti igény felkeltésében
- személyiségük stabilizálásában
- életpályájukra való felkészülésben/felkészítésben

b) szociális képességeik fejlesztése (saját élményeikre alapozva)

c) szerepvállalás

- az iskolában és az iskolán kívül szerzett élmények feldolgozásában
- a valóságban történő eligazodás segítésében
- felelős, tudatos állampolgárrá nevelésben.

Az osztályfőnöki órák tematikájában időt kell biztosítani a következőkre:

- az aktuális problémák megbeszélése
- az évente kétszeri magatartás és szorgalmi jegyek értékelése
- az osztálykirándulás szervezése
- az ünnepélyekre való felkészülés
- a pályaválasztás
- az egészséges élettel összefüggő kérdések megbeszélése

Az osztályfőnök és a szülők kapcsolata

Az osztályfőnök kiterjedt kapcsolatrendszere közül legfontosabb a szülőkkel való hatékony kapcsolat kiépítése. Mindkét fél érdeke, hogy ezek a megbeszélések, találkozások eredményesek legyenek, a felmerülő problémákra a legjobb megoldást közösen találják meg.

A szülőkkel való kapcsolattartás legfontosabb színhelye a szülői értekezlet.

Az osztályfőnök figyelme terjedjen ki:

- a szülői értekezlet időpontjának egyeztetésére
- a téma alapos átgondolására, a szükséges anyagok összegyűjtésére
- a vitás kérdések megfogalmazására
- az objektivitásra való törekezés tudatosulására.

Az osztályfőnök nem főnöke, hanem társa, nem kiszolgálója, hanem együttműködő partnere, nem adminisztrátora, hanem vezetője legyen az osztálynak. Egyetlen lényeges kompetenciája, hogy törődjön a gyerekek lelki és testi egészségével, s gondoskodjon arról, hogy az osztályában folyó nevelő-oktató munka harmonikus legyen.

Az osztályfőnöki órák tematikáját 5–8. évfolyami bontásban részletesen a helyi tanterv tartalmazza.

A **diákönkormányzat** iskolánkban a tanulók közösségi életre nevelésének és a közösség érdekében vállalt munkára, képviseleti szerepre történő nevelésnek a szervezeti kerete.

A diákönkormányzat szervezésénél a következő alapelveket emeljük ki:

- Az iskolai diákszervezetnek minden tanuló tagja lehet, aki kedvet érez a közös munkához.
- Aktív szervező legyen a kulturális, sport, szabadidős és az iskolai hagyományok szerinti programokban.
- A diákönkormányzat munkáját a 3–8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló vezetőség irányítja, melyet az igazgató által megbízott nevelő segít.

Célunk olyan iskolai közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait.

Az **iskolai hagyományok** ápolásának, az iskolában szervezett **ünnepélyeknek** és **megemlékezéseknek** közösségformáló hatását a tanulók aktív részvételével kívánjuk elérni.

A tanítási órák keretében meg nem valósítható osztály vagy csoportfoglalkozásra, így különösen tanulmányi kirándulásra, környezeti nevelésre, kulturális és sportrendezvényre biztosítjuk a szükséges időkeretet.

Olyan formák kialakításán kell tovább munkálkodnunk, hogy a tanulók, ill. közösségek kapcsolódjanak be közvetlen környezetünk megismerésébe, értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.

A tanórai és tanórán kívüli színterek adjanak lehetőséget arra, hogy a tanulók szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

A diáksport tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

- ☞ a tanulók széles körének bevonásával különböző sportági csoportok szervezése,
- ☞ különböző sportágak népszerűsítése, tehetségek kiválasztásának elősegítése,

- ↗ intézményen belüli és intézmények közötti játék- és mérkőzés lehetőségek biztosítása, kihasználása,
- ↗ az egészséges életmódra nevelés elemeinek érvényre juttatása az iskolai és szabadidősporton keresztül,
- ↗ a közösség iránti felelősségérzet (felelősségtudat) kialakítása és fejlesztése.

A hagyományteremtés színterei elsődlegesen a közösségi foglalkozások, valamint az osztályfőnöki órák, iskolai rendezvények, amelyeken a tanulók látókörének szélesítésével, hazánk, nemzetünk és szűkebb lakóhelyünk megismertetésével, kulturális és esztétikai neveléssel foglalkoznak.

Célunk, hogy a tanulóifjúságunk befogadja nemzetünk, iskolánk értékeit, eredményeire büszke legyen, gyakorolja és elsajátítsa azokat a tevékenységi formákat, amelyek a megbecsüléshez vezetnek. A múlt értékeit beépítjük a nevelési folyamatba.

A tanulók legyenek nyitottak egymás és más iskolák, tanulók eredményeinek megbecsülésére.

Iskola hagyományos programjai

Hónap	Programok
Szeptember	Tanévnyitó ünnepély
Október	Megemlékezés az aradi vértanúkról Nemzeti ünnep okt. 23. - iskolai ünnepély
November	Egészségnevelési nap
December	Télapóvárás - alsó tagozaton Játszóház Karácsonyváró ünnepség iskolai szinten
Február	Farsang
Március	Nemzeti ünnep - iskolai ünnepély Nyílt nap a leendő első osztályosoknak Játszóház
Április	Föld napja, környezetvédelem
Május	Anyák napi megemlékezések Árpád-napok rendezvénysorozata
Június	Nemzeti összetartozás napja - iskolai megemlékezés Általános iskolai ballagás, és tanévzáró ünnepség

5. A pedagógusok feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak, írásos munkáinak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- különbözeti, javító- és osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor, a bejáró tanulókkal kapcsolatosan
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

a) Beilleszkedési, magatartási nehézséggel összefüggő pedagógiai elvek és tevékenységek

A kulturális hátrányokkal, tanulási nehézségekkel, magatartási-, beilleszkedési zavarokkal küzdő, a tanulásban lemaradó, illetve gyengén teljesítő tanulók felzárkóztatása kiemelt feladat pedagógiai munkánkban. A beilleszkedési, magatartási zavarok hatással vannak a tanulmányi munkára, de közvetetten a tanulási nehézség is okozhat beilleszkedési, - kezeletlenül hagyva - magatartási zavart. A megelőzés szempontjából nélkülözhetetlen ezek okait felderíteni, s a kifejezés valódi értelmében vett tanulási nehézség, valamint a magatartászavarból eredő tanulási nehézség között az egyénre szabott fejlesztés tekintetében más-más megoldást kell keresni.

A probléma kezelésének folyamata megkívánja, hogy a 6-7 éves korúak beiratkozásánál az iskola gondosan áttanulmányozza a beiskolázáshoz rendelkezésre bocsátott iskolaérettségi véleményt, illetve a Ózd Kistérségi Egységes Pedagógiai Szakszolgálat által megerősített és diagnosztizált tényeket.

Tendenciájában növekvő mértékben számolunk a dyslexia, dysgráfia, dyscalculia, továbbá figyelemzavar és egyéb részképesség zavarral küzdő gyermekekkel.

Az iskolavezetés fontos feladata - az eredményes megközelítés és bánásmód érdekében - szoros szakmai kapcsolatok kialakítása, ápolása Ózd Kistérségi Egységes Pedagógiai Szakszolgálat, szakértői bizottságok, gyermekjóléti szolgálat, gyermekrendelő szakembereivel. Ezek közül is hangsúlyos szerepet kapjon a logopédiai tanácsadás, kezelés, pszichológiai segítségnyújtás.

A speciális pedagógusokkal való feladatmegosztás optimális megvalósítása érdekében nagyon jó szakmai kapcsolat épült ki a B.-A.-Z. Megyei Önkormányzat Speciális Közoktatási és Módszertani Intézmény Ózdi Tagintézményének munkatársaival.

Azokban a tanulócsoportokban, ahol különféle problémákkal küzdő gyerekek részvétele jellemző - a tanórai differenciált foglalkoztatás mellett a tanórákkal párhuzamosan vagy a tanórákon túl is -, szükséges plusz órákban fejleszteni, felzárkóztatni a tanulókat (az egész napos foglalkoztatás keretein belül is).

A pedagógussal szemben a következő elvárásokat fogalmazzuk meg:

- ismerje fel a részképesség-zavar tünet együttesét;

- ❑ tudjon differenciáltan oktatni, nevelni; különös tekintettel a szakvéleményekben megfogalmazott, valamint a kompetencia-mérés eredményeiben tükröződő hiányosságokat figyelembe véve;
- ❑ semmiféle hátrányos megkülönböztetés, degradáció nem érheti részéről a tanulót;
- ❑ az értékelésnél vegye figyelembe a tanulók eltérő képességeit;
- ❑ a teljesítménymérésnél adjon előnyt a hátránnyal küzdőknek, önmagához képest is nézze a fejlődést;
- ❑ a hátrányt nem jelentő képességterületen erősítse a tanuló kiemelkedési esélyeit; (kapjanak nagyobb hangsúlyt a nevelésben-oktatásban a készségtárgyak adta lehetőségek);
- ❑ nevelje a közösséget a képességek különbözőségének tolerálására;

Intézményi elvárások, alapelvek az osztályfőnöki munkában:

- ❑ a szülővel kiemelten figyelmesen és tapintatosan foglalkozzon;
- ❑ a tanuló problémáit értesse meg a szaktanárokkal;
- ❑ szükség esetén forduljon szakemberhez a tanuló ügyében;
- ❑ kísérje figyelemmel a tanuló szakellátásának folyamatát, eredményességét;
- ❑ törekedjen a tanuló optimális pályaválasztására.

A kiscsoportokban történő, az egyéni sajátosságokat maximálisan figyelembe vevő speciális és perspektivikus foglalkoztatás lehetővé teszi a személyiségállapotukhoz igazított viselkedéskorrekciót.

Az iskolaérettségi hiányosságok mellett a tanulók pszichés vonatkozásban is gyakran sérültek. Ezek kiküszöbölésében nagy hangsúlyt helyezünk emocionális nevelésükre.

Magasabb korosztály esetén kiemelt figyelmet kell fordítani a **túlkorosság** jellemző **problémáira**.

Többségük valamilyen okból korcsoportjától lemarad, az új közösségbe sem tud mindig beilleszkedni.

Intézményünkben a nehezen nevelhető és deviáns tanulóink döntő többsége túlkoros gyermek.

A velük való hatékony bánásmód sokoldalú pedagógiai-pszichológiai felkészültséget kíván.

A fellelhető magatartászavarokat előidéző tényezők az alábbiak:

- szabálytartás nehézségei,
- az önkontroll gyengesége,
- normaismeret hiánya,
- visszahúzóds, kapcsolatteremtési és -tartási nehézség,
- labilitás, kiszámíthatatlanság.

E korosztályban a tanár-diák viszony erősítése rendkívül fontos, hiszen az elemi kapcsolatigény kielégítetlenségére vezethető vissza a legtöbb iskolai magatartászavar.

A beilleszkedési és magatartási zavarokkal küzdő tanulók és a problémás magatartású, nehezen nevelhető tanulók részére **önismereti tréninget** szervezünk.

Ennek céljai:

- Az önfogadás, az önbizalom megteremtése.
- Az "önérvényesítés" és a pozitív jellemzők feltárása, tudatosítása.

b) SNI-s tanuló nevelése-oktatása

Iskolánk az alapító okiratban kijelölt feladatoként ellátja az SNI tanulók integrált nevelését-oktatását, a törvényi rendelkezések alapján óraadóként közreműködő szakemberekkel.

Pedagógiai alapelvek:

- A rehabilitációs, rehabilitációs célok átfogják az intézmény egész nevelési-oktatási rendszerét, kiemelt figyelmet fordítva a befogadó környezet kialakítására, az egyediséghez való alkalmazkodásra.
- A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása olyan szakmaközi együttműködésben, nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, amely az egyéni szükségletekhez igazodó eljárásokat, időkeretet, eszközöket, módszereket, terápiákat alkalmaz és figyelembe veszi a sajátos nevelési igényű gyermekekre vonatkozó tantárgyi tartalmakat.

Célok:

- A sajátos nevelési igényű gyermekek fogyatékosságból eredő hátrányának megelőzése, csökkentése, a hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a funkciók egyensúlyának kialakítása, a képességek kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük támogatása.
- Az egyéni sikereket segítő funkciók fejlesztése.

Feladatok:

- A sajátos nevelési igényű tanulók sérülésspecifikusság szerinti fejlesztése, speciális terápia, egészségügyi és pedagógiai rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozások, szükség esetén speciális eszközök biztosítása.

- Megfelelő tanulásszervezési formákkal és módokkal biztosítani, hogy a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységben érvényesüljön a differenciált, az egyéniesített fejlesztés, eltérő képességekhez, viselkedésekhez való alkalmazkodás.
- Olyan tanulási környezet speciális módszerek, tapasztalatszerzési lehetőség biztosítása, amelyben sokoldalú szemléltetéssel, cselekvéssel gazdag feladattárral, speciális eszközök alkalmazásával valósul meg készség- és képességfejlesztés.
- A pedagógus a tanórai tevékenységek tervezésébe építse be a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat, a státuszfelvétel eredményeit.

c) A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A fiatalok tehetségei kibontakoztatását, fejlesztését iskolánkban a heterogén tanulói összetétel mellett is fontos területként tartjuk számon. A tehetség ígéretű tanulók megfigyelése első osztályba kerüléskor megkezdődik; a tanítási órák egyéni ütemhez igazodó, differenciált szervezésével indul a **tehetséggondozás**.

A későbbiekben valamennyi évfolyamon a tehetségfejlesztés fontos színtereként kezeljük a tanítási órákon folyó ez irányú tevékenységet.

Formái:

- differenciált foglalkoztatás,
- egyéni foglalkoztatás,
- tudásszint szerint csoportfoglalkoztatás,
- egyéni kutatómunka,
- kiselőadások,
- sikerélmény biztosítása,
- a tagiskola tánckultúra-fejlesztési lehetőségeinek kiemelt kezelése,
- versenyeken, gasztronómiai bemutatókon való részvétel.

Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezésének megvalósítása érdekében a differenciált tervezőmunka továbbfejlesztésére, módszereink gazdagítására törekszünk.

- Tanítási órán kívül olyan szakköröket és egyéb foglalkozásokat működtetünk, amelyekben minden korosztály megtalálja a képességei fejlesztéséhez, az adott szaktárgyhoz kapcsolódó, érdeklődésének megfelelő lehetőségeket. Olyan tehetséggondozó témájú foglalkozások szervezése a fejlesztő központunkban, amely a manuális képességek fejlesztését célozzák, lehetőséget biztosítva a tanulók kreativitásának kiteljesedésére.

Rendszeres kiállítási lehetőséget biztosítunk a tanulói munkák, alkotások közösség előtti bemutatására (tanulók és szülők körében egyaránt).

- A zenét és táncot szerető és értő tanulók számára a fiatalokat vonzó, újszerű zenei kereteket biztosítunk: az előző tanévben indított zumba és modern tánc szakkör mellett a 2016/2017. tanévben dob szakkört indítunk.
- Továbbfolytatjuk a diákszínjátszás hagyományát.
- Az iskolai sportkörüi foglalkozásokon kívánjuk továbbfejleszteni tanulóink testi képességeit. A városi diáksport rendezvényekre egyénileg és csapatban készítjük fel őket.
- Helyi versenyek, vetélkedők szervezése tagozatonként (szaktárgyi, sport, kulturális)
- Sajátos bemutatók szervezése, mely lehetőséget ad a romakultúra megjelenítésére, a nemzetiségi hagyományteremtésre, ápolásra.
- A diákönkormányzat közreműködésével színház- és múzeumlátogatások, kiállítások megtekintése. Az ismeretszerzés e formáinak rendszeresebbé tétele.
- Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni, csoportos használatát biztosítjuk a szabadidős foglalkozások pedagógiai célzatú megszervezéséhez.
- A tanulást segítő tevékenység formája a tanulmányi kirándulás. Az alábbi célok figyelembevételével tervezzük meg évfolyamonként és tanévenként:
 - honismeret bővítése (minden évben más-más táj megismerése),
 - az általános műveltség növelése (múzeumok, nevezetességek megtekintése),
 - az egészséges életre nevelés,
 - természetvédelem.
- A tantárgyakhoz kapcsolódó kutatómunkát a helyi könyvtár+ lehetőségén túl szorgalmazzuk a Városi Könyvtár programajánlata szerint. Bekapcsolódunk a Béke telep intézményeinek kulturális, sport és egyéb hagyományteremtő, tehetségeket foglalkoztató programjaiba. A tehetséges tanulók elismerésére, jutalmazására tudatos figyelmet fordítunk - a hagyományos Árpád-napok rendezvénysorozatában méltó kereteket biztosítunk.
- Minden évben figyelemmel kísérjük a tanulásban élenjárók teljesítményét. Közreműködünk tanulmányi ösztöndíj pályázatok elkészítésében, továbbításában a különböző szervezetek felé.

7. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermekvédelmi munka magába foglalja az iskolavezetést, a gyermekvédelmi megbízott, az osztályfőnökök és valamennyi nevelő ifjúságvédelmi feladatait.

A gyermek- és ifjúságvédelem feladatainak törvényi vonatkozása:

- ❖ A 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,
- ❖ A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről,
- ❖ A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.

Az intézményi nevelés feladata az ismeretnyújtáson túl, hogy:

- ❖ feltárja a sokféle hatást, ami a gyermekeket éri, és kiegyenlítsse azt;
- ❖ biztosítsa az esélyegyenlőséget,
- ❖ a hiányos szocializációt kompenzálja.

Ezeknek az elvárásoknak akkor tudunk megfelelni, ha a társadalmi mikrokörnyezet adottságait, hiányosságait figyelembe véve alakítjuk ki és szervezzük meg nevelő-oktató munkánkat.

Ebben a folyamatban jelentős szerepet kap a gyermek- és ifjúságvédelmi munka, mely valamennyi pedagógus kötelessége.

Intézményünk gyermekvédelmi tevékenysége kiterjed: a tanulók fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére.

1.) A megelőzés eredményességének feltétele, hogy a gyermekért felelős pedagógus jól ismerje minden tanítványának környezetét, fejlettségi és neveltségi szintjét, valamint az ártalmakkal szembeni ellenálló képességét is.

Mindannyiunk feladata megismerni azokat az ártalomforrásokat, amelyek a gyermek képességeinek kibontakoztatását gátolják.

Az egészséges család nagyrészt védettséget ad az ártalmakkal szemben, s a kedvező iskolai hatások is képesek ellensúlyozni azokat.

A tanulók megismerése akkor lehet alapos, ha nemcsak a tanítás-tanulás folyamatában észlelt, hanem a tanórán és iskolán kívüli viselkedésükről is tudomást szerzünk.

A családlátogatáson szerzett információ a gyermekvédelmi munkában nélkülözhetetlen, csakúgy, mint a kortárs kapcsolatok figyelemmel kísérése.

Törekszünk az őszinte, nyílt tanár-diák viszony kialakítására, a tanulók bizalmának elnyerésére.

A gyermekvédelem megelőző céljait az alábbi tevékenységekkel biztosítjuk:

- a fejlődéshez szükséges feltételek megteremtése a lehetőségek szerint,
- a tanulói képességekhez igazodó szervezeti formák kialakítása a kudarcok csökkentése, valamint a tehetségek kibontakoztatása érdekében,
- a tanulói közösségek, szervezetek működtetése,
- a diákönkormányzat segítése, a tanulói jogok képviselése,
- a nevelés-oktatás biztonságos és egészséges környezetének kialakítása,
- a rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel, családokkal - a hatékonyabb formák keresése,
- az iskolai tanulmányi rend, pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével történő kialakítása,
- sportolási, étkezési lehetőség biztosítása,
- az egész napos nevelés, napközi feltételeinek megteremtése,
- kedvezményes étkeztetés, tanszer-, tankönyvellátás elveinek kidolgozása, biztosítása,
- szükség esetén a pedagógiai szakszolgálathoz irányítás,
- differenciált beiskolázás segítése,
- egészségügyi szűrővizsgálatok kezdeményezése,
- a tanulók szabadidejének szervezése,
- egészségnevelési (ezen belül a drog-prevenációs és bűnmegelőzési program) és mentálhigiénés programok szervezése,
- családi életre nevelés,
- pályaválasztás segítése,
- tájékoztatás családsegítő és gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

2.) A gyermekvédelmi tevékenység feltáró szakaszában a következő területekre kell irányulnia munkánknak:

- fel kell ismerni, fel kell tárni a tanulók problémáit,
- meg kell keresni a problémák okait,
- segítséget kell nyújtanunk a problémák megoldásához,
- jelezni kell a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.

A gyermekvédelmi problémák súlyossága alapján különböztetjük meg a veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű gyermekeket.

Iskolánkban a hátrányos helyzet és veszélyeztetettség legfőbb okai, területei:

Környezeti okok:

- mindkét szülő munkanélküli,
- nevelési hiányosságok (elemi szokásrendszer kialakulatlansága, a szülői felelősségvállalás egyre fokozódó hiánya stb.),
- italozás, bűnözés a családban,
- kifogásolható szülői életvitel,
- a gyermek elhanyagolása,
- testi fejletlenség,
- a család szétesése,
- a család nem megfelelő szerkezete,
- devianciába hajló baráti kör,
- ingerszegény környezet,
- a családi motiváció, pozitív példamutatás hiánya.

A gyermek személyiségéből eredő okok:

- értelmi elmaradottság,
- gátlástalanság,
- fokozott agresszivitás,
- életcélok nagymértékű hiánya.

A veszélyeztető tényezők ismerete valamennyi nevelő számára fontos. Pedagógiai - pszichológiai ismereteink felfrissítése nélkülözhetetlen a pszichés személyiségzavarok jeleinek felismeréséhez, illetve azok kezeléséhez.

Fontos, hogy a pedagógus a gyermek pillanatnyi személyiségjelzőit meg tudja különböztetni a deviancia kezdeti megnyilvánulási jeleitől.

A tanulónál mutatkozó vészjelekre megfelelő módon és kellő időben történjen a reagálás. A nevelőtársakat igyekszünk erre alkalmassá tenni az ismeretek átadásával, azok értelmezésével, önképzés szorgalmazásával.

- 3.) A veszélyeztető tényezők fennállása esetén a pedagógia eszközeivel próbáljuk kedvezően befolyásolni a gyermeket és annak családját. Nagyon fontos a megerősítés, beszélgetés, a szeretetátadás. Az iskolai cél- és eszközrendszert sajátos funkciókkal bővítjük. Ezek: a helyettesítő, a pótló és a korrigáló nevelés; melynek keretében a következő fontosabb elemeket tartjuk szem előtt:

- ↻ társadalmilag értékes modellnyújtás,
- ↻ kötődő- és azonosulási képességek kifejlesztés, gyakoroltatása,
- ↻ konfliktuskezelési módok megismertetése,
- ↻ bensőséges kapcsolat kialakítása (együttérzés, barátság, nagylelkűség, személyes érdeklődés, stb.),

- ↪ az ismeretekben való elmaradottság pótolása (étkezési-, kommunikációs-, illemszabályok megtanítása, közösségi magatartás, higiéniai szokások, önkiszolgálási tevékenység),
- ↪ közösségi programok nyújtotta élmények biztosítása,
- ↪ a személyiségformálás lehetőségeinek kihasználása,
- ↪ a szabadidő hasznos eltöltésére ösztönzés, közösen kialakított programokkal,
- ↪ életvezetési ismeretek, nevelési tanácsok szülőknek családlátogatások alkalmával,
- ↪ a magatartási, tanulási, beilleszkedési zavarokkal küzdő gyermekek szakellátásának kezdeményezése,
- ↪ a rendszeres iskolába járás figyelemmel kísérése.

Amennyiben a pedagógia eszközeivel nem lehet már orvosolni a kialakult helyzetet, úgy segítséget kérünk:

- ✓ a pedagógiai szakszolgálat szakembereitől,
- ✓ a védőnőktől, iskolaorvosoktól,
- ✓ a családsegítő és gyermekjóléti szolgálattól,
- ✓ a járási hivatal illetékes osztályától,
- ✓ a rendőrségtől.

A feladatok megvalósításában első helyen az osztályfőnök és az egyéb délutáni tevékenységet vezető pedagógus áll. Ők irányítják a vezetésükre bízott osztályban, csoportban a gyermekvédelmi tevékenységet.

A gyermekvédelmi felelős fogja össze az iskolai gyermekvédelmi munkát:

- az osztályfőnökökkel, szaktanárokkal együttműködve törekszik a megelőző gyermekvédelmi tevékenységek megvalósítására,
- részt vesz a speciális gyermekvédelmi munka szervezésében, megvalósításában és ellenőrzésében,
- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
- az igazolatlan hiányzások adminisztrációjának koordinálása,
- kapcsolatot tart a hivatali szervekkel - Járási Gyámhivatal, Járási Hivatal Hatósági Osztály, B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat.
- rendszeres kapcsolattartás a Gyermekjóléti Szolgálattal,
- részt vesz a Gyermekjóléti Szolgálat jelzőrendszeri megbeszélésein,

- rendszeres kapcsolatot tart az iskolarendőrrel és koordinálja a drogprevenciós-bűnmegelőzési felvilágosító előadásokat, illetve az egyéb „iskola rendőre” programokat,
- kapcsolatot tart a pártfogó-felügyelővel és a nevelőszülő tanácsadókkal.

8. A tanulók részvételi jogai gyakorlásának rendje

Diákönkormányzat munkájában való részvétel

Iskolánkban egyenrangú félként kezeljük a nevelés-oktatás folyamatában szereplőket, és demokratikus működési formát működtetünk. Az iskola egyes alapdokumentumai a Diák-önkormányzattal való egyeztetési vagy véleményezési folyamaton keresztül lépnek életbe, illetve ezeken keresztül változtathatók meg.

A Diákjogi Charta előírásait, a jogokat, a köteleességeket tanulóinkkal folyamatosan betartatjuk. Ebben a Diákönkormányzatnak nagy a felelőssége. A házirend elkészítésében és minden, a diákokat érintő kérdésben véleményt nyilváníthatnak. A felvállalt feladatok elvégzéséért felelősséggel tartoznak.

A Diákönkormányzat aktívan részt vesz az egész iskolát érintő közös programok szervezésében.

A diákközgyűléseken feltett kérdéseivel, előforduló problémák felvetésével és a diákok kéréseinek továbbításával segíti az iskola vezetésének munkáját.

A diákönkormányzat működése gyakorlóterepe a közügyekben való hatékony együttműködésnek, így az állampolgári kompetenciák fejlesztésének.

Iskolai Diákönkormányzatunk dönt:

- saját működéséről;
- a működéséhez biztosított pénzeszközök felhasználásáról;
- hatáskörei gyakorlásáról;
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról;
- tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről;
- a tájékoztatási rendszer szerkesztőségének, tanulói vezetőjének és munkatársainak megbízásáról.

Véleménynyilvánítás:

A diákönkormányzat véleményezési jogot gyakorol:

- a tanulókat érintő tanítás alatti és tanítás nélküli munkanapok programjának megállapításában,
- a házirend kialakításában,
- a működési szabályzat tanulókat közvetlenül érintő rendelkezéseinek megállapításában,
- a tanulók kitüntetésében, jutalmazásában, fegyelmi ügyeiben,
- az iskola által a tanulók részére biztosított sport, kulturális-, szabadidős programok szervezésében,
- a tanulókat érintő pénzeszközök felhasználásában.

9. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának rendje

A szülő, tanuló, pedagógus együttműködése folyamán meghatározók az emberi kapcsolatok, melyeknek egymás tiszteletén, megbecsülésén kell alapulniuk.

Iskolánkban elsődleges a gyermek érdeke, mely szoros érzelmi kapcsolaton alapul.

A diákokkal való kapcsolattartás formái

A diákokkal való kapcsolattartás elsődlegesen a mindennapi érintkezés során történik a tanítási órákon, az órák közti szünetekben, a tanítás előtt és után. A diákok bármely tanárukat megkereshetik javaslataikkal és egyéni gondjaikkal, személyükről és az osztályközösségről információkat kérhetnek tőlük és az iskola vezetőitől. A diákok személyét érintő problémákkal elsődlegesen az osztályfőnök és a szaktanárok foglalkoznak.

A diákok többségét, vagy jelentős részét érintő információk közlésére illetve cséréjére a következő fórumokat működteti az iskola illetve a diákönkormányzat:

Iskolagyűlés

A diákokat az intézmény vezetői és tantestülete rendszeresen tájékoztatják az iskolával kapcsolatos eseményekről, eredményekről, tervekről. A tájékoztatás elsődleges formája az iskolagyűlés.

Diákköszgyűlés

A diákönkormányzat kezdeményezésére évente kötelezően összehívandó fórum, ahol a diákönkormányzat a tanulók jelentős részét vagy egészét érintő problémákat, panaszokat vethet fel, azokra választ kérhet. A diákköszgyűlés az a legmagasabb fórum, amelyen az intézmény tanulói és diákönkormányzata minden olyan problémát fölvethetnek, amely a tanulói jogok érvényesülésével akár az intézményen belül, akár a jogi szabályozásban sérelmet, feszültséget, méltánytalanságot okoz.

A szülőkkel való kapcsolattartás fórumai iskolánkban a következők:

Szülői értekezlet

Az iskola éves munkatervébe beütemezett szülői értekezletek feladata, hogy tájékoztassa a szülőket gyermekük előmeneteléről, az osztály aktuális problémáiról, az osztályban és az iskolában jelentkező feladatokról. A szülői értekezleten minden alkalommal nevelési kérdések is előkerülnek, valamint áttekintő képet ad az osztályfőnök osztálya neveltségi szintjének alakulásáról. Szülői értekezletet évente legalább három alkalommal tartunk. Ha az osztály helyzete, problémái, a csoport előtt álló feladatok azt indokolják, az iskola igazgatója, vagy az osztályfőnök rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze a szülők tájékoztatására, a problémák közös megoldási lehetőségének megtalálására.

Fogadóóra

Célja, hogy a szülők egyénileg információt kapjanak gyermekük előmeneteléről, magatartásáról, a szaktanár róla alkotott véleményéről, valamint a pedagógus tanácsokat adhasson a tanuló nevelésével-oktatásával kapcsolatosan. Az iskola biztosítja, hogy a fogadóórán a szülő négy szemközt beszélhessen gyermeke tanárával személyes problémáiról. A fogadóórákat évente legalább három alkalommal, minden pedagógus számára egységes délutáni időpontban tartjuk.

A szülők írásos tájékoztatása

A szülőket folyamatosan értesítjük tanítványunk előrehaladásáról, hiányzásáról, késéseiről, valamint a személyét érintő dicsérő és elmarasztaló intézkedésekről. A tanuló félévi és év végi eredményeiről a szülő tájékoztatást kap a félévi értesítő és az év végi bizonyítvány révén. Az iskola minden jelentős intézkedését írásban közli a szülőkkel a tájékoztató füzetten keresztül, egyéb írásos formában. Az osztályfőnök folyamatosan figyelemmel kíséri a diákoknak beírt osztályzatokat, a tanulói hiányzásokat és késéseket.

A szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatjuk azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz. Tájékoztatjuk őket továbbá az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről és más felszerelésekről.

A szülői szervezet

A szülői szervezet célja a legaktívabb szülőkből álló közösség megalkotása, amely átfogja az iskola működésének egészét. A szülői szervezet annak szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint épül föl és működik. Vezetőjét a szülői munkaközösség maga választja az

intézménybe járó diákok szülői közül. A szülői szervezet véleményt nyilváníthat, információt kérhet az intézményt érintő bármely kérdésben. Feladata az iskola hagyományrendszerében szereplő események lebonyolításában való közreműködés is.

A partnerszervezetekkel és a diákokkal való együttműködés fejlesztés érdekében az együttműködés során kiemelt figyelmet kell fordítani a közös munka eredményességének értékelésére, a partnerszervezetek és a diákság jogainak gyakorlására. Amennyiben akár egyetlen területen a rendellenes működés, a kapcsolatok lazulásának jelei mutatkoznak, tárgyalásokat kell kezdeményezni az érintett partnerszervezettel az együttműködésben mutatkozó gondok feltárására, a szabályozó rendszer módosítására.

A kapcsolattartás az iskola külső partnereivel (az SZMSZ 5. pontja részletezi)

Ezen túl a kapcsolattartás egyéb területei:

- a város művelődési intézményeivel
- térség általános- és középiskolaival
- az Ózdi Nemzetiségi Roma Önkormányzattal
- hitoktatást végző egyház képviselőjével.

10. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai

A vizsgaszabályzat célja:

- ↳ a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása,
- ↳ a tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit és az értékelés rendjét a nevelőtestület a Pedagógiai Program alapján határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja:

Azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény Pedagógiai Programja szerint nem lehetett meghatározni a pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételt.

Általános szabályok

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra
- különbözeti vizsgákra
- javító vizsgákra

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít
- aki különbözeti vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Minden vizsga írásbeli vagy szóbeli, vagy gyakorlati vizsgarészből állhat.

Osztályozó vizsga

Az intézményi osztályozó vizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kell megszervezni.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben, ha

- a szülő kérésére felmentést kapott a kötelező tanórai foglalkozások látogatása alól /magántanuló/,
- a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani. A nevelőtestület eldöntheti, hogy a tanuló tehet-e osztályozó vizsgát. Az osztályozó vizsgához vezető hiányzás mértéke 250 óra.
- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.

Sikeres osztályozó vizsga esetén az adott tantárgyból a tanulmányok megrövidítésére is engedélyt kaphat a tanuló.

A tanulmányok alatti vizsga során - a tanuló részére - lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az Intézmény nem a helyi tantervben meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet.

Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az Intézmény a különbözeti vizsga letételét.

Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az Intézmény a megkezdési tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az Intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén 3 tantárgyból elégtelen osztályzatot kap, illetve az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik - javítóvizsgát tehet.

Június 15-ig minden tantárgy javítóvizsga témaköreit a tanulóval ismertetni kell.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. között szervezhető.

A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

Pótló vizsga

A vizsgázó pótló vizsgát tehet az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, az 51. § (7) bekezdésében meghatározott esetben az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei

A vizsgabizottság minimum három főből áll.

- elnök
- kérdező tanár
- ellenőrző tanár

Az általa ellátandó feladatok:

Az elnök

- felel a szabályok betartásáért,
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
- ha kell szavazást rendel el

Kérdező tanár(ok)

- csak megfelelő tanári végzettséggel lehet
- Az igazgató felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

Ellenőrző tanár

- lehetőség szerint szakos tanár
- felel a vizsga szabályszerűségéért

Írásbeli vizsgarészek általános szabályai

- a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet
- a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot
- a vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával.

Az írásbeli vizsga javítása

- a szaktanár az adott vizsganapon piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot

- ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, rávezeti a feladatlapja és értesíti az igazgatót.

Az osztályozó- és javítóvizsgák eljárásrendje

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve - amelyik tantárgynál nincs munkaközösség - a szaktanárok állapítják meg a helyi tanterv életbelépésének megfelelően évente felmerő rendszerben:

- 2015–2016. tanév júniusban: A harmadik és hetedik évfolyamon.
- 2016–2017. tanév júniusban: A negyedik és a nyolcadik évfolyamon.

A követelmények elfogadásáról az előbbi ütemezésnek megfelelően a nevelőtestület dönt.

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv és irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Informatika		SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Életvitel és gyakorlat		SZÓBELI	GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI
Cigány népismeret		SZÓBELI	
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv és irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelvek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan		SZÓBELI	
Történelem		SZÓBELI	
Természetismeret		SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia		SZÓBELI	
Földrajz		SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI

Hon- és népismeret		SZÓBELI	
Vizuális kultúra		SZÓBELI	GYAKORLATI
Cigány népismeret		SZÓBELI	
Informatika		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika, életvitel és gyakorlat		SZÓBELI	GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

11. A tanulói felvétel és átvétel helyi szabályai

A tanulói jogviszony felvétellel és átvétellel, jelentkezés alapján keletkezik. Az iskola igazgatója a felvételtől vagy átvételtől tanulói jogviszonyt létesítő vagy a kérelmet elutasító döntést hoz. A kérelemnek helyt adó döntést írásban közli a tanulóval illetve a szülővel. Átvétel esetén a döntésről értesíti az előző iskola igazgatóját. Az elutasításról határozat formájában dönt. Köteles felvenni a felvételi körzetből jelentkező tanulókat. Benyújtandó okmányok: iskolai bizonyítvány, lakhely igazolása és iskolaváltoztatási értesítés.

Az első évfolyamba lépés feltétele az iskolaérettség. Ez az óvodai ajánlással vagy a pedagógiai szakszolgálat javaslatával igazolható. További feltétel a megfelelő életkor, egyes életkori csoportoknál a szülő kérelme és az orvosi javaslat.

A tanuló átvételére akkor van lehetőség, ha az általa tanult tantárgyak többsége megegyezik az iskolánkban tanult tantárgyakkal, illetve a különbség, valamint a tananyagban való esetleges elmaradás mértéke nem haladja meg azt a szintet, amely a tanuló számára pótolhatóvá teszi a lemaradást. Az átvételkor figyelembe kell venni az átveendő tanuló magatartását, szorgalmát és a vele szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket. A tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van.

Az átvételkor különbözeti vizsga letétele akkor írható elő, ha a tanult tananyagban vagy annak ütemezésében jelentős eltérés állapítható meg.

A felvett, illetve az átvett tanulók osztályba sorolásáról az igazgató intézkedik, a helyettesek illetve a tagozatvezetők véleményének kikérése után.

IV. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

1. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások és azok óraszámai

A köznevelési törvény alapján elkészített új pedagógiai program bevezetésének ütemezése

Az elkövetkező években az iskolánkban a nevelő-oktató munka egy pedagógiai program, és egy helyi tanterv szerint folyik. A 2012-ben kiadott NAT 2013. szeptember 1-jén az első és az ötödik - majd ezt követően minden tanévben felmenő rendszerben - került bevezetésre.

Ennek értelmében 2016. szeptember 1-jétől:

- minden évfolyamon az iskolai nevelés és oktatás a 2012-ben felülvizsgált és módosított pedagógiai program és helyi tanterv szerint folyik.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantervek szerinti oktatást (a 2013/14. évig visszamenőleg) a következő táblázatban foglaltuk össze:

TANÉV	ÉVFOLYAM							
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
<i>2013-2014</i>	2013	2007	2007	2007	2013	2007	2007	2007
<i>2014-2015</i>	2013	2013	2007	2007	2013	2013	2007	2007
<i>2015-2016</i>	2013	2013	2013	2007	2013	2013	2013	2007
<i>2016-2017</i>	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013

A táblázatban használt jelölések az alábbi pedagógiai programokat, illetve tantervi változatokat jelentik:

- *2007* = a 2007-ben felülvizsgált és módosított NAT (202/2007. (VII. 31.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII. 17.) Korm. rendelet módosításáról) alapján elfogadott - jelenleg is használt - pedagógiai program és helyi tanterv.
- **2013** = a 2012-ben felülvizsgált és módosított NAT, a köznevelési törvény, illetve a 2012-ben kiadott új kerettantervek alapján elkészített 2013 szeptemberétől érvényes pedagógiai program és helyi tanterv.

A választott kerettanterv megnevezése

Intézményünk helyi tantervét a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló EMMI rendelet figyelembevételével az alábbiak szerint határozza meg:

A kerettantervek kidolgozása során az **OFI** által kiadott kerettanterveket alkalmazta adaptálva és átdolgozva a Mozaik Tankönyvkiadó, az Apáczai Tankönyvkiadó, a Műszaki Tankönyvkiadó, valamint a Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó kerettantervi ajánlásai szerint.

A Kormány 201/2014. (VIII. 14.) Korm. rendelete alapján az Apáczai Kiadó és a Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó 2014. október 1-én **megszűnt, mint önálló gazdasági társaság**. A Kiadó tevékenységét az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet (OFI) vette át.

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Alsó tagozaton

Tantárgy neve	Változat
Magyar nyelv és irodalom	Apáczai Kiadó helyi tanterve
Informatika	Nemzedékek Tudása TK. helyi tanterve
Matematika	Mozaik Kiadó helyi tanterve
Erkölcstan	Apáczai Kiadó helyi tanterve
Környezetismeret	Mozaik Kiadó helyi tanterve
Ének-zene	Nemzedékek Tudása TK. helyi tanterve
Vizuális kultúra	Mozaik Kiadó helyi tanterve
Életvitel és gyakorlat	Mozaik Kiadó helyi tanterve
Testnevelés és sport	Mozaik Kiadó helyi tanterve
Cigány népismeret	Kerettanterv melléklete
Idegen nyelv	Apáczai Kiadó helyi tanterve

Felső tagozaton

Tantárgy neve	Változat
Magyar nyelv és irodalom	Nemzedékek Tudása TK. helyi tanterve
Idegen nyelv (angol/német)	Oxford és Lexika Kiadó
Matematika	Műszaki Kiadó helyi tanterve
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	Nemzedékek Tudása TK. helyi tanterve
Erkölcstan	Mozaik Kiadó helyi tanterve
Természetismeret	Apáczai Kiadó helyi tanterve
Biológia-egészségtan	Mozaik Kiadó helyi tanterve
Fizika	Mozaik Kiadó helyi tanterve
Kémia	Mozaik Kiadó helyi tanterve
Földrajz	Apáczai Kiadó helyi tanterve
Ének-zene	Mozaik Kiadó helyi tanterve
Vizuális kultúra	Mozaik Kiadó helyi tanterve
Hon- és népismeret	Nemzedékek Tudása TK. helyi tanterve
Informatika	Nemzedékek Tudása TK. helyi tanterve
Technika, életvitel és gyakorlat	Nemzedékek Tudása TK. helyi tanterve
Testnevelés és sport	Kerettanterv melléklete
Osztályfőnöki	Kerettanterv melléklete
Cigány népismeret	Kerettanterv melléklete

A választott kerettanterv feletti óraszám

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam

Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
	Heti óra	Heti óra	Heti óra	Heti óra
Magyar nyelv és irodalom	7+1,5	7+1	6+2	6+1
Informatika	–	–	–	1
Matematika	4+0,5	4+1	4+0,5	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1+0,5	1+1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Összes kötelező órakeret	25	25	25	27
Szabadon választható kötelező				
Cigány népismeret	0,5	0,5	0,5	0,5
Összes óraszám	25,5	25,5	25,5	27,5

Óratervezet a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
	Heti óra	Heti óra	Heti óra	Heti óra
Magyar nyelv és irodalom	4+0,5	4	3+1	4+0,5
Idegen nyelv (angol/német)	3	3	3	3
Matematika	4+0,5	3+1	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	2+0,5	–	–
Biológia-egészségtan	–	0,5	1,5	1,5
Fizika	–	–	1,5+0,5	1,5+0,5
Kémia	–	–	1,5+0,5	1,5+0,5
Földrajz	–	–	1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1+0,5	1	1
Hon- és népismeret	1	–	–	–
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1+0,5	1	0,5
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összes kötelező órakeret	28	28	31	31
Szabadon választható kötelező				
Cigány népismeret	1	1	1	1
Összes óraszám	29	29	32	32

Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos tényező, hogy a pedagógusok oktatói munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményhez.

A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, illetve a nem kötelező tanórai foglalkozások kerettantervben meghatározottakon felül

Az iskolai munka szerves részei a tanórán kívüli foglalkozások. A köznevelési törvény értelmében meg kell különböztetnünk

- kötött és
- szabadon választható tanórán kívüli foglalkozásokat.

Kötött tanórán kívüli foglalkozások:

- a napközis illetve tanulószobai foglalkozások
- és az iskolai sportkör.

A kötetlen tanórán kívüli foglalkozások formáiról a tantestület dönt tanévenként és a munkatervben rögzített formában:

- a tanulói /szülői/ igények ismeretében (felmérés az előző év végén, illetve a tanév elején)
- a rendelkezésre álló szakemberek körét számba véve
- az anyagi lehetőségek figyelembe vételével
- a tanulói leterheltséget mérlegelve.

Iskolánk az alábbi tanórán kívüli foglalkozásokat kínálja:

- napközis, tanulószobai foglalkozás minden évfolyamon,
- szakkörök, felzárkóztató, fejlesztő foglalkozások:

Tevékenység megnevezése	Pedagógus neve	Heti óraszám	Tanulók létszáma	Tevékenység időpontja
Színjátzó szakkör	Farkas Nándor	1 óra	12 fő	A hét kedd 7. óra B hét hétfő 7. óra
Zumba szakkör	Szabó Mariann	2 óra	18 fő	hétfő 7-8. óra
Tömegsport	Koleszár Gábor	1 óra	26 fő	A hét csütörtök 7-8. óra
Tömegsport	Koleszár Gábor	1 óra	13 fő	B hét csütörtök 7-8. óra
Felzárkóztatás 6. o.	Leniczkiné Juhász Judit	1 óra	10 fő	A hét hétfő 6. óra
Felzárkóztatás 7. o.	Lehoczki Enikő	1 óra	10 fő	A hét szerda 7-8. óra
Fejlesztő	Juhászné Veres Anetta	2,5 óra	8 fő	A hét kedd 3. óra péntek 1. óra B hét kedd 6. óra

				csütörtök 6. óra péntek 1. óra
Fejlesztő	Éliás Gréta	4 óra	14 fő	A hét szerda 1. óra; 2. óra; 4. óra csütörtök 6. óra B hét hétfő 2. óra szerda 4. óra csütörtök 4. óra; 6. óra

A táblázat adatai alapján megállapítható, hogy

- felzárkóztató foglalkozáson 20 fő,
- fejlesztő foglalkozáson 22 fő,
- szakköri munkában 30 fő,
- sportköri foglalkozásokon 39 fő,

vesz részt. A felzárkóztatásban és tehetséggondozásban tanulóink 63%-a részesül ebben a tanévben.

- Más szervezet által működtetett programokon való részvétel:
 - tanodai
 - könyvtári
 - játszóházi foglalkozások.

Napközi otthoni foglalkozások időkerete

1-8. osztályokban

Megnevezés/évfolyam	1-3. o.	2-4. o.	D. háza 1-4.	5.	6.	7.	8.
Napközi otthon	20	19,5	20	17,5			-

2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

2013. szeptember elsejétől az iskolák első és ötödik évfolyamán bevezetendő kerettantervi szabályozást követően új tankönyvek alkalmazására kerül sor.

A legfőbb elv, hogy kizárólag oktatási–szakmai szempontok alapján történjen a tankönyvek kiválasztása és rendelése, csökkenjenek a szülők kiadásai. Az ingyenes használatra átadott tartós tankönyvek jelentősen enyhíthetik a családok terheit.

Az elvek felsorolása: pl. többszintű feladatrendszer, differenciálási lehetőség, tanulói tevékenykedtetésre készítő, tartalmazza a tantervben előírt ismeretanyagot, elégítse ki a didaktikai követelményeket, alkalmazkodjon a korosztály intellektuális fejlettségéhez stb.

A tankönyvek kiválasztásában a következő szempontok érvényesülnek:

A tankönyv

- ↪ szerepeljen a minisztérium által kiadott tankönyvjegyzékben;
- ↪ tartalma illeszkedjen az adott tantárgy tantervéhez;
- ↪ tananyagának elrendezése logikus, szemléletes legyen;
- ↪ adjon lehetőséget a tehetséggondozásra, illetve segítse a felzárkóztatást;
- ↪ alkalmas legyen a tanulók munkájának irányítására a tanulás egy-egy szakaszában;
- ↪ gondolkodtató, változatos feladatokat tartalmazzon;
- ↪ a különböző tantárgyak sajátosságainak megfelelően segítse a tanulási technikák elsajátítását;
- ↪ adjon lehetőséget a differenciált foglalkoztatásra, fejlesztésre;
- ↪ adjon lehetőséget az önálló tanulói munkáltatásra;
- ↪ alkalmas legyen a tanult ismeretek gyakorlására, alkalmazására;
- ↪ segítse a megértést, az önellenőrzés képességének fejlesztését;
- ↪ jól látható, esztétikus fotókkal, ábrázolásokkal illusztrált legyen;
- ↪ tetszetős, tartós kivitelű legyen;
- ↪ ára legyen mérsékelt.

3. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

NAT I. rész I.1. A köznevelés feladata és értékei

Az 1–2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- *tanulási módszerek kialakítása,*
- *iskolai fegyelem és figyelem,*
- *kötelességérzet kialakulása.*

A 3–4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik–negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási–tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartás–formák megismertetésével és gyakoroltatásával;

- *Motiváció,*
- *tanulásszervezés,*
- *teljesítmények növekedése.*

Az 5–6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés–oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség–együttesek és tudás–tartalmak megalapozásának folytatása.

- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztés-éve, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban,

- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- *Kulcskompetenciák megalapozása,*
- *együttműködési készség fejlődése,*
- *a tanulói tudás megalapozása.*

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra. A gimnázium hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia esz-köztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük,
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.

4. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:

Statisztikai adatokkal igazolható, hogy a középiskolás gyermekek felénél diagnosztizálható valamilyen tartási rendellenesség, gerincferdülés, statikai lábbetegség. Ezek az általános iskolában kezdődő és a középiskolában fokozódó elváltozások rendszeres testmozgással, célirányos gimnasztikával megelőzhetőek lennének. Az elváltozások gyakorisága nem igazolja a testnevelési órák hatékonyságát. Nem az a fontos, hogy minél nagyobb erő kifejtésre serkentsük a fiatalokat, hanem azzal tudunk segíteni, ha megadjuk a lehetőséget a mindennapi testmozgásra.

A. / Célok, alapelvek

- Minden tanuló minden nap vegyen részt valamilyen testmozgásban.
- Testnevelés órán megfelelő terhelést kapjon.
- Minden testnevelés órán legyen gimnasztika a helyes testtartást, helyes légzést kialakító gyakorlatok.
- Gyógytorna gyakorlatok.
- Minden testnevelés óra - testmozgás örömet és sikerélményt jelentsen még az eltérő adottságú tanulóknak is.
- Érvényesüljön a testnevelés személyiségfejlesztő hatása.
- Tanítsunk olyan sportokat is, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében (szabadidő sportok, játékok).
- A tanulók testi-biológiai fejlődése csak rendszeres, napi testneveléssel és sporttal (testmozgással és testedzéssel) biztosítható. Ez a feladat sem előbbre, sem későbbre nem hozható és semmiféle más tevékenységgel nem helyettesíthető.
- A kisgyermekek a legmaradandóbb élményüket életük első tíz évében gyűjtik. Ha a testi készség és képességfejlesztés ebben az életkorban elmarad, a későbbiekben nem, vagy csak alacsony szinten pótolható.

B. / A mindennapos testedzés formái

A 2012/2013 tanévtől kezdődően – felmenő rendszerben – heti 5 testnevelés óra került bevezetésre (1. és 5. évfolyamon).

- a) Sportköri, ill. tömegsport órák lehetősége mindennap biztosított sportköreinket az adott tanév elei igényfelmérés alapján szervezzük:
Lehetőségeink:

✚ labdarúgás

✚ asztalitenisz

b) Sportolási lehetőségek kibővítése

Az asztalitenisz oktatása

Az asztalitenisz oktatását a testnevelés óra keretein belül tudjuk alkalmazni, beépítve ezt a helyi tanmenetbe. Felső tagozatos tanulóinknak van lehetőségünk megtanítani az asztalitenisz alapjait, megszerettetni ezt a fajta sportágat. A tantárgy oktatásához szükséges eszközöket az „Asztalitenisz mozgásprogramok elmélete és gyakorlata” 30 órás továbbképzés elvégzése után kapta meg az iskola. Ezen a továbbképzésen két kollégánk vett részt, ahol teljes mértékben elsajátították a sportág alapjait, megszerezték az oktatáshoz szükséges tanúsítványt. Az oktatás célja:

- Az asztaliteniszhez szükséges fizikai, pszichikai, szomatikus képességek általános, játékos fejlesztése;
- Megismerkedés a sportág alapszabályjaival;
- A sportági ismeretek megalapozása;
- Képességek fejlesztése;
- A játék megszerettetése;
- Minél jobb eredmény elérése a tanév végére. Követelmények:
- A helyes alapállást és ütőfogást sajátítsa el és tudja alkalmazni;
- Tudja alkalmazni a fonák-, és tenyeres labdatartás.

A napközi otthoni szolgáltatásunkat igénybe vevő diákok a délutáni programjuk részeként a tornatermen túl udvari testnevelési, játszótéri, szabadtéri mozgásos foglalkozáson vesznek részt minden nap.

Úszásoktatás

Az oktatást kötelezően a 2. évfolyamon az iskola megszervezi, személyi feltételeit a KLIK biztosítja. További feltételek megléte, KLIK engedélye, pénzügyi fedezete esetén biztosítjuk más korosztályok bekapcsolódását is /tömegsport, versenysport formájában/.

5. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Új, a kerettanterven kívüli tantárgy választására intézményünkben az alábbiak szerint adunk lehetőséget:

- A kerettantervben megjelenő szabadon felhasználható időkeretet a tantárgyi óraszámok emelésére fordítjuk. (Új tantárgy bevezetését nem ütemezzük.)

- A szülők kérése alapján roma kisebbségi oktatási formát lehet választani - szabadon választható kötelező tantárgyként. A cigány népismeret oktatását a plusz 10% időkeretből biztosítjuk.

Foglalkozások:

- a) szakkör, sportkör a tanév elején felmért igények és a működtető engedélye alapján. Ezen foglalkozásokra bármely - az iskolával tanulói jogviszonyban lévő - tanuló jelentkezhet. A foglalkozások szervezésénél a jelentkezők számán (minimum 10 fő/csoport) kívül a személyi és tárgyi feltételek biztosíthatóságát is figyelembe vesszük. Fontos szempont a folyamatosság és a felmenő rendszer elve. A foglalkozások megszervezéséről - az adott tanév tantárgyfelosztásának elfogadásával egyidejűleg a nevelőtestület dönt.
- b) A differenciált felzárkóztatás keretei közül a **fejlesztő foglalkozásokon** való részvétel alapja a pedagógiai szakszolgálat véleménye. Ezen túl lehetőséget adunk a szülői kéréseknek, illetve figyelembe vesszük a szaktanárok javaslatait.
- c) Az összes évfolyamon az erkölcsstan vagy a hit- és erkölcsstan oktatása választható a szülő írásbeli nyilatkozata alapján.

6. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei, továbbá a tanuló teljesítménye, magatartása és szorgalma értékelésének, minősítésének formája

A tanulók értékelésének helyi rendszere

Az értékelést megalapozó ellenőrzés célja:

- a tanulók minősítése,
- visszajelzés a szülőknek, az iskolának a tanuló tudásáról, a hiányosságokról,
- az önértékelés képességének kialakítása,
- személyiség fejlesztése

Az ellenőrzés és az azt követő értékelés legyen:

- pedagógiaailag kifogástalan,
- folyamatos, rendszeres, tervszerű és aktuális,
- kiszámítható, nem kampányszerű,
- sokoldalú, vegye figyelembe a tanuló valamennyi pedagógiai szempontból fontos tevékenységét is,
- módszertanilag változatos,

- konkrét, objektív és igazságos, szükség esetén méltányos,
- lehetőség szerint kollektív: vegye figyelembe az osztályközösség véleményét is,
- természetes kísérője a tanulási folyamatnak, ne kísérje feszült légkör!

Az ellenőrzés és értékelés során figyelembe kell venni a tanulók életkori sajátosságait, a tantárgy jellegét, a tanuló önmagához viszonyított fejlődését is.

Az osztályzás nem lehet a fegyelmezés, büntetés eszköze.

Az ellenőrzés, értékelés formái:

- **szóbeli:** beszélgetés, összefüggő felelet, kiselőadás, stb.
- **írásbeli:** feladatlap, teszt, dolgozat, témazáró, stb.
- **gyakorlati:** munkadarab, gyűjtőmunka, sportteljesítmény

Mindezekből kiválasztva a pedagógus maga tervezi meg az ellenőrzést, értékelést, – ügyelve a szóbeli és írásbeli formák helyes arányára. (Az esetleges speciális ellenőrzési formákat a helyi tantervek tartalmazzák.)

Az értékelés módjai:

- ✓ Szöveges értékelés
- ✓ 5 fokozatú számskálával

Szöveges értékelés

Az első évfolyamon félévkor és év végén, továbbá a második évfolyamon félévkor a tantervi követelmények teljesítésében „*felzárkóztatásra szorul*”, a tantervi követelményeket „megfelelően teljesítette”, „jól teljesítette”, „kiválóan teljesítette” minősítést alkalmaz a pedagógus, tantárgyi osztályzatokat nem ad. Az adott minősítést alátámasztó szöveges értékelést első évfolyamon, valamint második évfolyamon félévkor valamennyi tantárgyból egy - az adott évfolyam követelményrendszerét lefedő - értékelő lap kitöltésével egészíti ki az osztályfőnök pedagógus.

Ha a tanuló „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap, a szülő bevonásával kell értékelni a tanuló teljesítményét, s az értékelés tényét az osztálynapló jegyzet rovatába kell bejegyezni. Ennek az értékelésnek a célja a tanuló fejlődését, továbbhaladását akadályozó tényezők felderítése, ezen túl meg kell határozni azokat az intézkedéseket, amelyek a sikeres továbbhaladáshoz szükségesek, javaslatot kell tenni a felzárkóztatásra, lehetővé kell tenni, hogy a tanuló heti két alkalommal egyéni felzárkóztatáson vegyen részt.

Az évközi értékelésben az első évfolyamon érdemjegyeket nem adunk. A tanítók, tanárok módszertani szabadságuk jegyében szabadon alkalmazhatnak értékelő szimbólumokat, a szülőket folyamatosan tájékoztatják a tanuló fejlődéséről a tájékoztató füzetbe írt bejegyzések útján. A félévi és a tanév végi értékelésen túl november, illetve április végén (negyedévenként) értékelő lap kitöltésével is tájékoztatást kap a szülő gyermeke iskolai munkájáról.

A szöveges értékelés hatással van az egész oktatási, nevelési folyamatra. E folyamat több elemet foglal magába:

a) A tananyaggal kapcsolatban:

- mit tanítunk és miért,
- mi a célunk vele,
- milyen módszereket és tanulásszervezési technikákat alkalmazunk,
- mi a követelmény,
- mi az a minimum, amit mindenkinek tudnia kell,
- mit tekintünk optimumnak,
- milyen készségeket és képességeket szeretnénk fejleszteni és ebben mi az elvárt szint.

b) A diákokkal kapcsolatban:

- önmagához képest hogyan fejlődik az adott tantárgyban,
- milyen lehetőségei vannak a továbblépésre,
- osztályfőnökként hogyan látjuk helyzetét, viselkedését, közösségi együttműködésének, személyiségének alakulását.

A szöveges értékelés koncepciójának elvi kiindulópontjai:

- az értékelés a gyerekért, s elsősorban a gyerekeknek szóljon,
- alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet,
- nyitott legyen, amely nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart,
- a gyerek lehessen aktív részese fejlődésének,
- a szülő és a pedagógus közösen gondolkodhasson a gyermek fejlődéséről

A szöveges értékeléssel kapcsolatos elvi követelmények lényege:

- minősítés–központúság helyett fejlesztőközpontúság jellemezze,
- vegye figyelembe az életkori sajátosságokat,
- legyen összhang a NAT, a Pedagógiai Program, a Helyi Tantervi rendszer és a kimunkált értékelési koncepció között,
- jellemezze a gyakorlatot rendszeres és folyamatos értékelés,
- személyre szóló és ösztönző jellegű legyen,

- a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérőjeként tudjon megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet betölteni,
- konkrét egyénre szabott javaslatokkal jelölje meg a továbblépés útját és módját, legyen közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára.

Értékelés ötfokú skálával

A második évfolyamtól a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben és tanév végén minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.

Az érdemjegyek minimális száma havonként legalább egy, heti egy órás tantárgynál pedig félévente három (ezek között írásos és szóbeli beszámoltatások eredményeinek is kell szerepelnie, helyes arányukat a tanító, a szaktanár dönti el).

A tanulók teljesítményét a második évfolyamon tanév végén, a harmadik évfolyamtól félévkor és tanév végén osztályzatok fejezik ki valamennyi tantárgy esetén. A félévi és év végi osztályzatok a tanulók tantárgyankénti összteljesítményét tükrözik. Tanév végén az egész éves teljesítményt kell figyelembe venni. Az egyes osztályzatokat gondos pedagógiai mérlegelés, nem gépies műveletek útján kell megállapítani.

Az értékelésnél használt dokumentumok

- félévkor:
 - tájékoztató füzet, napló

- tanév végén:
 - tájékoztató füzet
 - napló
 - bizonyítvány
 - törzslap

Az értékelés alapja: a helyi tanterv követelményrendszere

A témazáró felmérések minősítése az 1. évfolyamon:

100% – 91%:	kiválóan megfelelt
90% – 76%:	jól megfelelt
75% – 51%:	megfelelt
50% – 26%:	megfelelt „f”
25% – 0%:	felzárkóztatásra szorul

Ha a témazáró felmérés eredménye 50% – 26%-os, akkor a pedagógus a „megfelelt” bejegyzés mellé az „f” betűt is beírja, mellyel a tanuló és szülő figyelmét felhívja a hiányosságok nagy mértékére, melyek pótlásának elmulasztása a felzárkóztatás szükségességét vonhatja maga után.

A 2-8. évfolyamon a témazáró felmérések értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyre történő átváltását a következő arányok alapján végzik a szaktárgyat tanítók, tanárok:

<i>Teljesítmény</i>	<i>Érdemjegy</i>
0-25 %	elégtelen (1)
26-50 %	elégséges (2)
51-75 %	közepes (3)
76-90 %	jó (4)
91-100 %	jeles (5)

Az osztályzat/érdemjegy akkor

jeles (5):

Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni is képes.

jó (4):

Ha a tanuló kevés hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit. Kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását.

közepes (3):

Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti. Csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni tudását.

elégséges (2):

Ha a tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteit sajátította el. Kizárólag nevelői segítséggel képes önálló feladatvégzésre.

elégtelen (1):

Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, nevelői segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.

Az érdemjegy osztálykönyvi bejegyzésének formái:

- piros tintával: – témazáró felmérések, dolgozatok
– tanév eleji és végi felmérések
- kék tintával: – szóbeli feleletek
– írásbeli feleletek
- zöld tintával: – gyűjtőmunka, szorgalmi feladatok, kiselőadások
– füzetek rendje, külalak
– félévi osztályzatok

A tanulói értékelés fajtái:

- *Nyomon követő értékelés* (mérés): Az adott osztály önmagához viszonyított teljesítményének nyomon követése, a fejlődés minőségének és ütemének regisztrálása.
- *Diagnosztikus és formatív értékelés*: Az alapkészségek mélységének a megismerése, a következő időszak fejlesztési feladatainak megtervezése, különös tekintettel a kompetenciamérés eredményeire.
- *Summatív értékelés*: A negyedik, hetedik, évfolyam végén alapkészségek megismerésével javaslat a tanulók továbbhaladásához. A helyi tanterv által meghatározott tananyag elsajátítása szintjének meghatározása, konzekvenciák levonása.

Az egyes modulok értékelése és minősítése, valamint beszámítása az iskola évfolyam sikeres befejezésébe

A tantervi modulok oktatása a NAT műveltségterületeihez kapcsolva az alábbiak szerint valósul meg: (a jelenleg érvényben lévő kerettantervekre vonatkozóan)

A tartalmi elemek és követelmények beépülnek más tantárgy struktúrájába.

Hon és népismeret
(6–8. oszt.)

Történelembe

Az ismeretanyag elsajátításának értékelése a modul osztályozása a tantárgy részeként azzal együttesen történik.

A szabadon választható kötelező cigány népismeret tantárgy értékelése első osztályban szövegesen, második osztálytól osztályzattal történik.

Az iskolai írásos beszámoltatások formái, rendje, korlátai, az értékelésben betöltött szerepe, súlya

Az írásos beszámoltatások formái:

- ⇒ írásbeli felelet az egész osztályra/csoportra vonatkozóan,
- ⇒ írásbeli felelet egyénre vonatkozóan,
- ⇒ témazáró felmérések, dolgozatok,
- ⇒ tanév végi felmérések.

Az írásos beszámoltatások rendje, korlátai:

- ⇒ Az előre bejelentett témazárót minden tanulónak kötelessége megírni. Ha a tanuló a témazáró írásának napján hiányzik, akkor a hiányzás megszűnését követő egy héten belül pótló dolgozatot

köteles írni (a dolgozat követelményrendszere azonos az osztály/csoport által megírt dolgozattal). Témazáró felmérés esetén javító dolgozat írására nincs lehetősége a tanulónak.

- ⇒ Egy tanítási napon legfeljebb két témazáró dolgozat íratható. Ha egy napon két témazáró felmérést írnak, akkor azon a napon több, az osztály egészét érintő írásbeli felelet nem történhet. A tanító, a szaktanár a témazáró felmérés (dolgozat) időpontját egy héttel korábban köteles meghatározni, s arról a tanulókat tájékoztatni kell.

A témazáró felmérések (dolgozatok) értékelésben betöltött szerepe, súlya

- ⇒ Az érdemjegyek nem egyenértékűek. A témazáró felmérések (dolgozatok) érdemjegyei a félévi/tanév végi osztályzatok alakításánál nagyobb súllyal esnek latba, ezért az osztálynaplóban meg kell különböztetni piros színnel a más érdemjegyeiktől (két érdemjegyként kell számításba venni, pl.: egy 4-es dolgozat 4+4 érdemjegy).
- ⇒ A tanév eleji és végi felmérés értékelése a szaktanár hatáskörébe tartozik, saját hatáskörben dönt arról, hogy a felmérés eredményét számításba veszi-e a tanév végi osztályzat megállapításánál, ennek megfelelően az érdemjeggyel vagy százalékszám megadásával történő minősítés között szabadon választ.

Magatartás és szorgalom értékelése

A tanulók magatartásának és szorgalmának *követelményeit* a tantestület állapítja meg, a tanév elején a tanulókkal és a szülőkkel ismertetni kell. A tanulók magatartásának és szorgalmának minősítésében az *osztály közössége*, valamint az *osztályban tanító pedagógusok* is vegyenek részt!

A magatartással és szorgalommal kapcsolatos követelmények:

- A *magatartás* értékelésénél a következő szempontokat vesszük figyelembe:
 - a tanuló magaviselete tanítási órákon, egyéb foglalkozásokon, szünetben,
 - a tanuló viszonya a közösséghez,
 - a tanuló tanuláshoz, munkához való viszonya,
 - a tanuló környezete, személyiségjegyei.
- A *szorgalom* értékelésénél a következő szempontokat vesszük figyelembe:
 - Képessége szerint tanul-e?
 - Vállal-e "többletmunkát"?

- Milyen a kötelességtudata, igényessége önmagával szemben?
- Mennyire önálló a munkában?
- Milyenek az életkörülményei?

A magatartás és szorgalom minősítésének négy fokozata van:

Magatartás:	5 példás
	4 jó
	3 változó
	2 rossz
Szorgalom:	5 példás
	4 jó
	3 változó
	2 hanyag

Egy-egy osztályban tanító nevelők közös döntése alapján kéthavonta kap minden tanuló értékelést és osztályozást magatartásáról és szorgalmáról, más alkalommal ezt az osztályfőnök teszi meg a tanulóközösséggel együtt.

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) Példás (5) az a tanuló, aki:

- ✓ a házirendet betartja,
- ✓ a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan viselkedik,
- ✓ kötelességtudó, feladatait teljesíti,
- ✓ önként vállal feladatokat és azokat teljesíti,
- ✓ tisztelettudó,
- ✓ társaival, nevelőivel, az iskola felnőtt dolgozóival szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik,
- ✓ az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz,
- ✓ óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet,
- ✓ nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása és igazolatlan hiányzása.

b) Jó (4) az a tanuló, aki

- ✓ a házirendet betartja,
- ✓ tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon jól viselkedik,
- ✓ feladatokat önként ritkán vállal, de a rábízottakat a tőle elvárható módon teljesíti,

- ✓ az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt,
- ✓ nincs írásbeli intője vagy megrovása.

c) Változó (3) az a tanuló, aki

- ✓ az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be,
- ✓ a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik,
- ✓ feladatait nem minden esetben teljesíti,
- ✓ előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan,
- ✓ a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik,
- ✓ néhányszor mulasztott,
- ✓ osztályfőnöki intője van.

d) Rossz (2) az a tanuló, aki

- ✓ a házirend előírásait sorozatosan megsérti,
- ✓ feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti,
- ✓ magatartása fegyelmezetlen, rendetlen,
- ✓ társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik,
- ✓ viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza,
- ✓ több alkalommal igazolatlanul mulaszt,
- ✓ több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokú büntetése.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) Példás (5) az a tanuló, aki:

- ✓ képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- ✓ tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi,
- ✓ a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi,
- ✓ munkavégzése pontos, megbízható,
- ✓ a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz,
- ✓ taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b) Jó (4) az a tanuló, aki

- ✓ képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- ✓ rendszeresen, megbízhatóan dolgozik,
- ✓ a tanórákon többnyire aktív,
- ✓ többletfeladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti,
- ✓ taneszközei tiszták, rendezettek.

c) Változó (3) az a tanuló, akinek:

- ✓ tanulmányi eredménye elmarad képességeitől,
- ✓ tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti,
- ✓ felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik,
- ✓ érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja,
- ✓ önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d) Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- ✓ képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
- ✓ az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg,
- ✓ tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen,
- ✓ feladatait többnyire nem végzi el,
- ✓ felszerelése gyakran hiányos vagy nincs, taneszközei rendetlenek,
- ✓ a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül,
- ✓ félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

7. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

Magasabb évfolyamra léphet a tanuló, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben csak a megismételt évfolyamról kap bizonyítványt a tanuló.

A második évfolyamtól felsőbb évfolyamba léphet az a tanuló, aki az előírt tanulmányi követelményeket legalább elégséges minősítéssel teljesítette.

Az adott évfolyamot meg kell ismételnie annak, aki háromtól több tárgyból elégtelent kapott, vagy a javítóvizsgán is elégtelen minősítést szerzett. Aki az osztályozó vizsgán indokolatlanul nem jelent meg, javítóvizsgát tehet. A továbbhaladásról az osztályozó nevelőtestületi értekezlet dönt. A javítóvizsgára, osztályozó vizsgára a köznevelési törvény végrehajtási rendelete (20/2012. (VIII.31.)EMMI rendelet) 64. § és az iskola szervezeti és működési szabályzata szerint kerül sor.

8. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez az iskolában az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

Iskolánkban csoportbontásban az idegen nyelvet, erkölcstan/hit-és erkölcstan, illetve az informatika tantárgyakat oktatjuk tekintettel az osztályok alacsony létszámára.

9. Roma kisebbségi nevelés és oktatás

Az iskolánkban számuk és arányuk jelentős, hosszútávon növekvő tendenciával számolunk. Ezért a Nevelési Programunkban ütemezett differenciált fejlesztés (felzárkóztatás, tehetségkibontakoztatás) mellett kiemelten kívánunk foglalkozni a kisebbséghez való tartozás erősítésével.

A célt:

- A roma kultúra közvetítésével, a nemzeti kisebbség sajátos helyzetének megismertetésével kívánjuk elérni.
- Fontos, hogy a tanuló megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja a másságát, elfogadja és másoknak is megmutassa a kisebbség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.
- Hiteles ismeretek adása a magyarországi cigányság szociális helyzetéről és egyéb, a diákságot érintő kérdékről.
- Az átadott anyag gazdagítsa a Magyarország kultúrájáról alkotott képet és csökkentse az előítéleteket.

A kisebbségi oktatás elvei:

- Iskolánk nevelő-oktató munkája arra irányul, hogy minden műveltségi területen a tanulói készségek és képességek fejlesztése az általános követelmények szerint érvényesüljön. Tartalmi követelményei a Nemzeti

Alaptanterv követelményeit veszik alapul, egészítik ki, biztosítva ezáltal az azonos esélyeket.

- A speciális követelményekre vonatkozóan az irányelvekben rögzített alapelveket érvényesítjük.
- Beiskolázási körzetünkben a cigány nyelvismeret, illetve annak használata nem jellemző, így annak kötelező érvényű tananyag ütemezése nem realizálható.

A roma kisebbségi oktatás elemei

- I. A „cigány népismeret” műveltségi terület oktatása
- II. A kisebbségi önismeret fejlesztése
- III. Folyamatosan szervezett cigány kulturális tevékenység

I. A népismeret oktatása

Általános témakörei:

- a) A kisebbség nyelve, tárgyi és szellemi kultúrája
 - ↳ nyelvhasználati sajátosságok,
 - ↳ vizuális kultúra,
 - ↳ ének-zenei és tánckultúra,
 - ↳ hagyományok, régi és új szokások, kulturális javak, mesterségek, ünnepek, jelképek,
 - ↳ szociológiai és település-földrajzi ismeretek,
- b) A kisebbség történelemalakító és kultúraformáló szerepe, civilizációja
 - ↳ a kisebbség magyarországi történelme és irodalma
- c) Kisebbségi és állampolgári jogok

A kisebbségi népismeret tanítása

1. osztálytól felmenő rendszerben történik 1-8. évfolyamon - szülői (tanulói) igény alapján, önálló, szabadon választható kötelező tantárgyként.

Tekintettel arra, hogy a cigánytanulók jelenléte minden tanulócsoportban jellemző, így arra törekszünk, hogy a népismeret vonatkozó ismereteit a tanítási folyamat során a Nemzeti Alaptanterv műveltségterületeibe is integráljuk.

Ezzel elérhetjük azt a célt, hogy a nem cigány származású tanulók is bizonyos szintű ismeretet szerezzenek kultúrájuk múltjáról, sajátosságairól.

Formája:

A műveltségi területek közül leginkább az alábbi területen kívánunk élni a tantárgyi koncentráció lehetőségével: irodalom, honismeret, társadalomismeret, emberismeret, vizuális kultúra, technika és életvitel.

Az ének-zene, a tánc és dráma esetén a hangsúlyt a kisebbségi tartalmakra helyezzük. A tantárgyi szabad sávok felhasználásakor ennek megjelenítése a mikro-tantervekben konkretizálódik. Javaslatot dolgoztunk ki a heti kötelező időtartam beépítésére. (Kisebbségi helyi tanterv tartalmazza.)

- II. A nemzetiségi tanulók nevelésének-oktatásának sikeressége érdekében lakóterületünkön megkülönböztetett fontosságot kell tulajdonítani a **kisebbségi *önismeret fejlesztésének***.

Az önismeret: a gyökereknél kezdődik.

Honnan jöttél, ki vagy, kik a szüleid?

A gyökerek ismerete és elfogadása az alapja az identitástudat alakulásának.

A nemzetiséghez tartozás vállalása különösen fontos. Innen vezet az út az önismereti érzékenység fejlesztésén át a sikeres és örömteli közösségi létig, a szocializációs folyamat csúcsáig.

A terület oktatási alapfogalmai:

1. Az identitás fogalma
2. Az identitástudat kialakulása
3. A kisebbség fogalma és ismérvei
4. A kisebbségi önismeret tartalmi ismérvei
5. Az önismeret és mások megismerése
6. A szocializáció fogalma
7. A szocializációs folyamat
8. A családi szocializáció jellemző és sikerességének kihatása a személyiségfejlődésre
9. Az énkép fogalma és alakulása
10. A pozitív énkép és az önismeret összefüggése
11. A harmónia és lelki egészség kapcsolata
12. Kommunikáció, metakommunikáció

A téma oktatási egységei:

Ők és Én

- gyökerek, ahonnan jöttem,
- generációs konfliktusok,
- családi értékrend, normák,
- szokások,
- alá- és fölérendeltség,

- érzelmi és hatalmi viszonyok,
- a másság toleranciája,
- leválás.

Ti és Én

- ismerkedés,
- jó arcunk és az igazi,
- csoportnormák és saját normák,
- beolvadás és kívülmaradás,
- divatok, irányzatok,
- együttes élmény

Te és Én

- út az igazi ismeretséghez,
- intimitás,
- felelősség egymás iránt,
- érzelmi és hatalmi viszonyok,
- nemi szerepek,
- szexualitás

Én és Én

- az önismeret lépcsője,
- pozitív-negatív énkép,
- reális-irreális énkép,
- objektív-szubjektív énkép,
- belső határok, hová megyek (szakma, pálya),
- énhatárok, ki vagyok én.

III. Folyamatosan szervezett cigány kulturális tevékenység

- ⇒ Alsó tagozaton a napközis kulturális foglalkozások színtereit használjuk fel az életkori sajátosságokra épülő lehetőségek széles választékának biztosítására - népi játékok, népdal, tánckörök, játszóházak, tárgyi, szellemi gyűjtőmunka. Klubnapközi formájában az egyes évfolyamok megismerhetik, bővíthetik egymástól szerzett ismereteiket.
- ⇒ A tanórán kívüli tevékenység között kiemelt szerepet kap a tánc és zenei sajátosságokra építő szakköri munka, ill. a színjátszó kör működtetése.
- ⇒ Kirándulások szervezése.
- ⇒ Iskolai keretek között játszóházak szervezése.
- ⇒ Életmódtábor szervezése.

⇒ A tanulói motiváció erősítése és a szülők aktívabb bevonása céljából - a tagozati sajátosságokat figyelembe véve Ki mit tud?-ok szervezése.

A roma nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő roma nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tevékenységek

A hagyományos cigány mesterségekkel foglalkozó mesterek felkutatása, kapcsolattartás (pl. kosárfonó).

A szerzett ismeretek lejegyzése, rajza.

Az autentikus cigány zenét játszó zenészek megismerése.

Városunkban alkotó cigány képzőművészekkel való kapcsolattartás, foglalkozásokra való meghívás.

A művek korban, stílusban, irányzatban történő elhelyezése, művészettörténeti elemzés.

Egyes iskolákban működő cigány művészeti csoportok munkájának megismerése, rendezvényeinkre való meghívás.

A helyi cigányszervezetek kulturális rendezvénysorozatain való részvétel, arra való felkészülés cigány szerzők műveivel való ismerkedés - gyűjtőmunka.

A helyi tévé nemzetiségi műsorsorozatának figyelemmel kísérése - különös tekintettel a hagyományokat ápoló bemutató műsorblokkokra - azok beépítése a médiaismeret tantárgyba.

10. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A Magyar Diáksport Szövetség 2013. január 1-én útnak indította az „A testnevelés új stratégiájának és a fizikai állapot új mérési rendszerének kialakítása és az önkéntes részvétel ösztönzése a komplex iskolai testmozgásprogramok szervezésében” -T. E. S. I. elnevezésű kiemelt projektjét.

A projekt egyik kutatás-fejlesztési feladata az volt, hogy létrehozza a magyar iskolarendszerben egységesen működtethető, egészségközpontú fittség mérési-értékelési rendszert. Az új fizikai fittség mérési rendszer a NETFIT, vagyis a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt elnevezést kapta.

A NETFIT 4 fittségi profilban 9 mérés segítségével jellemzi a tanulók állóképességét, erejét, hajlékonyságát és testösszetételét. A mérések eredményei tesztől függően két illetve három zónába kerülhetnek. Egészségzónába, fejlesztési zónába, fokozott fejlesztési zónába.

A NETFIT szoftveres alkalmazása olyan személyre szabott értékelési lehetőséget kínál minden tanuló számára, amely vizuálisan is szemlélteti a fittségi állapotot, valamint konkrét ajánlásokat fogalmaz meg a fejlesztés érdekében.

A Magyar Közlöny 2014. október 27-én tette közzé a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet módosítását, amely nevesíti a NETFIT-et, mint a tanulók fizikai fittségi mérésének rendszerét, valamint szabályozza annak tartalmi kereteit. Ennek köszönhetően most már minden érintett iskolában a NETFIT® rendszer segítségével mérik fel a testnevelők a diákok fittségi állapotát a felső tagozaton.

11. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Az osztályfőnöki munka szerves részét képezze a szociális hátrányokkal küzdő gyermekek, fiatalok feltérképezése, a problémák megismerése.

Ennek érdekében a belépő évfolyamokon (első, ötödik) valamennyi család életkörülményeit fel kell tárni, a halmozottan hátrányos tanulók esetén szükség szerint végezzük a családdal való kapcsolatfelvételt a téma vonatkozásában.

- A családok nevelési, életvezetési, szociális gondjainak megismerése érdekében kiterjesztjük kapcsolatunkat az óvodával, indokolt esetben a védőnői hálózattal. Tájékozódunk az iskolába lépő gyermekek szociális hátránytényezőjéről. Ennek ismeretében szervezzük meg a gyermekek egész napos foglalkoztatását.
- Pontos, időbeni információt kell szerezni a gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak köréről. Számukra a mindenkori helyi szociális rendeletben előírtaknak megfelelő kedvezmények igénybevitelét biztosítjuk.
- A szociális hátrányok mérséklésében kiemelt figyelmet fordítunk az iskolai étkeztetés minél szélesebb körű megszervezésére.
- A Somsályról bejáró gyerekek ingyenes utaztatását a fenntartó biztosítja.
- Az ingyenes tankönyvellátásra jogosultak a tankönyvtörvény 8. § (4), valamint a támogatási alapelvekben foglaltak alapján juthatnak a nyomtatott taneszközökhöz.
- Szoros kapcsolatot tartunk fenn a Járási Hivatallal és a Gyermekjóléti Szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók rendkívüli esetben minél hamarabb segítségben részesüljenek.
- Intenzív kapcsolatot alakítunk ki a városban működő karitatív szervezetekkel a rászoruló családok támogatása érdekében.

- A tanórán kívüli iskolai foglalkozásokat (szakkörök, sportkörök stb.) – szem előtt tartva tanulóink igen kedvezőtlen anyagi körülményeit – teljes mértékben ingyenesen biztosítjuk.
- Kihasználunk minden olyan pályázati lehetőséget, mely a hátrányos helyzetű tanulók foglalkoztatásának szervezeti kereteit bővítheti ki, különös tekintettel a hátrányos helyzetű tanulók bevonására (kulturális programokon való részvétel stb.).
- Igény esetén összevont szülői értekezleten szervezett formában segítséget nyújtunk a szociális juttatásokkal kapcsolatos hatósági ügyintézéshez, a városban kialakult lehetőségek megismertetéséhez.
- Jobb teljesítményre ösztönözzük tanulóinkat, illetve közvetve szüleiket az ösztöndíj pályázati rendszerbe való bekapcsolódás lehetőségének megismertetésével.

12. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A házi feladatok - mind a szóbeli, mind az írásbeli - a tanítási órán feldolgozott ismeretek gyakorlását, elmélyítését szolgálják, ezért csak olyan jellegű feladatot adhat a pedagógus, mely ennek a kritériumnak megfelel. Nem adható olyan házi feladat, melynek előkészítése a tanítási órán nem történt meg. Szintén nem adható házi feladatként a tanítási órán fel nem dolgozott anyagrész otthoni, önálló feldolgozásra. **A házi feladat érdemjeggyel történő minősítését nem tartjuk elfogadhatónak, a kiemelkedő gyűjtőmunka összeállítása esetén szaktanári dicsérettel jutalmazunk. A hiányzó házi feladat pótlólagos elvégzését szükségesnek tartjuk, kizárjuk azonban a büntetés eszközeként ilyen esetben a szaktárgyi elégtelen osztályzat adását, viszont értékelési rendszerünk alapján a szaktanári figyelmeztetést vonhat maga után.**

Egységes eljárásaink:

- a) A feladott kötelező *szóbeli és írásbeli házi feladat együttes mennyisége* annyi legyen, hogy az első-negyedik évfolyamon a következő tanítási napra az összes tantárgyra vonatkozó felkészülési idő ne haladja meg a napközis tanulmányi foglalkozás időtartamát.
- b) *Pétekről hétfőre kötelező jelleggel írásbeli házi feladatot ne kapjanak* a tanulók, nem korlátozzuk a pétekről keddre, szerdára stb. adható kötelező írásbeli feladatot. A hétfői szóbeli házi feladat mennyiségét tekintve az a) pontban írottak az irányadók.
- c) A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgot lehet íratni.

- d) Az elvégzett *házi feladat ellenőrzését és értékelését a pedagógusnak minden esetben el kell végeznie*, az ellenőrzés és javítás tényét kézjeggyével „hitelesíti” .
- e) Hosszabb iskolai szünetekre (őszi, téli, tavaszi, nyári) kötelező házi feladatot nem kaphatnak a tanulók. A pedagógus megfelelő motivációval „szorgalmi” jelleggel végezhető feladatot, gyűjtőmunkát adhat a szünetekre. Olvasónapló készítését, illetve hasonló jellegű feladat teljesítését azonban meghatározhatjuk úgy is, hogy az a szünet idejét is igénybe vegye, de az elkészítés végső határideje nem lehet a szünet utáni tanítási hét egyik munkanapja sem.

13. Egészségnevelési program

Az egészségnevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék minden tagja képes legyen saját egészségi állapotának folyamatos nyomon követésére, érzékelje a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat és ez által képessé váljon az egészség megőrzésére, a veszélyeztető hatások csökkentésére

Az **egészséges életmód**, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe kell beépülni. Ezek közé tartoznak:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága,
- az értékek ismerete,
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat,
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben,
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete,
- a tanulás és a tanulás technikái,
- az idővel való gazdálkodás szerepe,
- rizikóvállalás és határai,
- a szenvedélybetegségek elkerülése,
- a tanulási környezet alakítása,
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége.

Az egészségnevelési program legfontosabb témái

1. az egészséges táplálkozás
2. a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás, drogvédelem

3. a szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjai, az AIDS megelőzés
4. a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat)
5. a testi higiénia,
6. a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés)
7. a személyes biztonság (közlekedés, rizikóállalás)
8. a testedzés, a mozgás, a helyes testtartás

Az egészségnevelés, egészségfejlesztés színterei Iskolában, tanórai keretben

- Minden tantárgyba beépített egészségnevelési részekkel a téma, a tartalom és a tevékenység megjelölésével

Nem hagyományos tanórai keretben szervezett foglalkozás

- témanap, témahét
- teamek működtetése (tisztasági őrjárat, elsősegélynyújtó és egyéb csoportok)

Tanórán kívüli foglalkozások

- napközis foglalkozások,
- szakköri foglalkozások,
- sportkörben végzett tevékenységek,
- délutáni szabadidős foglalkozásokon: filmvetítés, vetélkedő, versenyek,
- egészségnap, jeles napok programja.

Az egyes egészségnevelési területek feldolgozási módjai, módszerei

1) Az egészségi állapot ismerete

Egészségi ismeret felmérése - kérdőíves módszerrel szeptember hónapban az 5. évfolyamon, elemzés, értékelés, feladat-meghatározás. Általános fizikai állapotmérés iskolaorvos és védőnő, valamint a testnevelést tanítók által.

2) Az egészséges testtartás, a mozgás

Valamennyi órán fejlesztendő. Testnevelés órák ez irányú gyakorlatanyaga. Tartásjavító korrekciók folyamatos elvégzése. A testnevelés órák intenzitásának biztosítása. Részvétel a mindennapos testedzésben.

Az iskola valamennyi tanulója tagja az iskolai sportkörnek, nagyobb arányú részvételre kell ösztönözni a sportolási lehetőségek igénybevételét illetően.

3) Az egészség, mint érték

Szaktárgyi órákon és osztályfőnöki órákon beszélgetés korunk jellemző betegségeiről, a népegészségügyi problémákról, tartós betegségekről, betegség következtében kialakult és veleszületett fogyatékoságokról. A környezetünkben élő beteg vagy fogyatékos tanulóval beszélgetés betegségfüggő életmódjáról, nehézségeiről.

4) Az étkezés, táplálkozás

Rajz-, plakátverseny - témnapokhoz, témahetekhez kapcsolódva. Egészséges étrendek összeállítása, bemutató szervezése a tanéletteremben.

Kalóriatáblázat értelmezése.

Helyes táplálkozási szokásokról beszélgetés - receptklub - szakiskolai évfolyamokon.

Az iskolai étrend figyelemmel kísérése, javaslatok begyűjtése.

5) A család és funkciói

A barátság, a párkapcsolatok, a sexualitás szerepe az egészségnevelésben: szituációs játékok, drámapedagógia, helyzetgyakorlatok.

Előadások, filmvetítés (oktató- illetve művészi alkotások videón), elemzés

6) A személyes krízishelyzetek felismerése és a kezelési stratégiák ismerete:

A tanulók személyiségének mind alaposabb ismerete, megismerési technikák fejlesztése, konzultáció az osztályfőnökök és az osztályban tanító tanárkollegák között. Közös esetszbeszélések a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel.

Pedagógiai szakszolgálatba irányítás, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat bevonása a problémamegoldásba.

7) Az idővel való gazdálkodás szerepe:

A helyes napirend, heti rend kialakítása a napközi otthonban, iskolaotthonban, tanulószobai foglalkozásokon, valamint otthon. Folyamatos gyakoroltatás.

8) A szenvedélybetegségek elkerülése:

A káros szenvedélyek, egészségkárosító magatartásformák hatásainak megismertetése, felvilágosító, ismeretterjesztő előadások tanórákon a tananyagokhoz kapcsolódva, illetve külső előadók bevonásával.

Az iskolai drogstratégia folytatása, drogprevenációs módszerek alkalmazása, szituációs játékok. Addiktológus szakember meghívása.

A társadalomhoz való viszony.

Plakáttervek, felhívások a dohányzás, az alkohol, a kábítószer hatásáról.

A modern kori ártalmak: túlzott televíziózás, számítógép használat.
Videofilmek megtekintése.

9) A tanulási környezet alakítása:

Az iskola és környezete tisztaságának megóvása, aktív részvétellel – tisztasági őrjárat és tisztasági versenyek szervezése. Felelősi rendszer kialakítása, a diákönkormányzat aktivistáinak részvétele az ellenőrzésben.

A tanterem dekorálása ízlésesen, faliújságon az egészségmegőréssel kapcsolatos témák, felhívások. Gondoskodás a tanórák utáni szellőztetésről, rendteremtésről.

Szülői értekezleteken, valamint családlátogatások alkalmával beszélgetés az otthoni tanulás feltételeinek megteremtéséről.

10) A természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége:

Az iskola udvarának, közvetlen környezetének rendbetétele. Lehetőség szerint növények, fák ültetése, a tanterem virágosítása.

A környezeti nevelési program illetve a munkaterv végrehajtása.

11) A biztonság megőrzése

A közlekedési szabályok oktatása, gyakoroltatásával a közlekedésbiztonság fokozása.

Kerékpáros ügyességi és közlekedési versenyeken való részvétel.

Veszélyes anyagok, készítmények helyes kezelése.

12) Mentálhigiénés feladatok:

A nevelés - az egyéni képességek figyelembevételével - a gyermeki személyiség egészére irányuljon.

Az osztályfőnöki munka a különböző életmódminták elemzésével a helytelen életvitel megelőzését szolgálja.

Biztosítjuk a prevenciós programok működését az egészségre káros szokások megelőzésére

Az iskola-egészségügyi szolgálat - egy általános iskolai és egy szakiskolai iskolaorvos a védőnőkkel – elvégzi a tanulók életkorhoz kötött rendszeres egészségi vizsgálatát, amely kiterjed az általános testi fejlettség felmérésére, érzékszervek vizsgálatára. A szűrővizsgálatok a fejlődés követésén kívül a krónikus betegségek és kóros elváltozások korai felismerésére is irányulnak. További kivizsgálásra az iskolaorvos beutalóval ellátva a megfelelő szakrendelésre irányítja a tanulókat, majd

figyelemmel kíséri, illetve a továbbiakban gondozza a rászorulókat. Adott esetben a tanulókat elsősegélyben részesíti.

Közreműködik a közegészségügyi-járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában.

A fogászati szűrővizsgálatot az iskola fogászatán végzik, melyre a tanulók behívása ütemezetten történik.

Együttműködő partnerek

A segítő kapcsolatok intézményen belüli lehetőségét az iskola vezetése, az iskolaorvosok, a védőnők, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, az egészségnevelő, valamint az osztályfőnökök, a szaktanárok és a diákok együttműködése jelenti.

Intézményen kívüli segítő kapcsolatok

- ↗ a szülői ház
- ↗ szülői szervezet
- ↗ iskolaorvosok, házi orvosok, védőnők
- ↗ pedagógiai szakszolgálat, pszichológus
- ↗ családsegítő és gyermekjóléti szolgálat
- ↗ ÁNTSZ egészségfejlesztési szakemberei

A fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok

A társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakítása szükségessé teszi a fogyasztóvédelmi irányelvek, jogok megismertetését a tanulókkal a különböző tantárgyak (technika, kémia, földrajz, természetismeret) keretében. Különös tekintettel:

- alapvető szükségletei kielégítésének jogára,
- választás jogára különböző termékek és szolgáltatások között,
- veszélyes termékek és eljárások elleni tiltakozás jogára.
- a jogos panaszok tisztességes rendezésének jogára,
- az egészséges és elviselhető környezetben való élethez való jogra.

Fontos a fogyasztás során a tájékozódás képessége, a döntési helyzet felismerése, és a döntésre való felkészülés. Ezért meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket az eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.

Szükséges és fontos a tájékozott és tudatos fogyasztóvá váláshoz elengedhetetlen ismeretek és tudás elsajátítása, a tanulók felkészítése a felnőtt életre, a helyes fogyasztói kultúra kialakításának szem előtt tartásával.

A fogyasztóvédelmi oktatás legfőbb célja: a tudatos, kritikus fogyasztói magatartás kialakítása.

A fogyasztóvédelmi oktatás színterei:

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba jól beilleszthetők a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek.

Például:

- Technika - áruismeret, a gyártás és termékminőség összefüggései.
- Matematika - banki, biztosítási vagy üzemanyag-fogyasztási számítások.
- Fizika - mérés, mértékegységek mérőeszközök (közüzemi mérőórák)
- Földrajz - eltérő fogyasztási struktúrák és szokások.
- Magyar - reklámyelv, feliratok, a reklám kommunikációs csapdái.
- Biológia - génmódosított élelmiszerek, amíg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozási divatok, egészséges táplálkozás.
- Kémia - élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok) vegyszermaradványok, kozmetikumok.
- Informatika - elektronikus kereskedelem, internetes fogyasztói veszélyforrások.
- Történelem - EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztásvédelem, a reklám története

Tanórán kívül: vetélkedők, versenyek, rendezvények

Módszerek, eszközök:

- információgyűjtés, információfeldolgozás,
- interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól
- médiafigyelés, médiaelemzés, reklámkritika,
- viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehasonlítása, jellemző piaci magatartás elsajátítása, fogyasztói kosár készítése)
- érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés).

Közlekedésre nevelés

A gyerekek egyre fokozottabb részvétele a közlekedésben hozzátartozik fejlődésükhöz, önállóságuk kialakulásához. A közlekedésük során tapasztalható baleseti kockázat mértéke rendkívül nagy, ezért kiemelt fontosságú az iskolai közlekedésre nevelés.

Feladatok:

- felkészíteni a tanulókat a biztonságos, balesetmentes, kulturált közlekedésre,
- megismertetni tanulóinkat a közlekedési szabályokkal, a veszélyhelyzetekkel,
- a helyes magatartási szokások és az elvárt udvariassági szabályok gyakoroltatása,

- a közlekedési eszközökre, azok használatára vonatkozó hasznosságtudat kialakítása.

A közlekedésre nevelés színterei:

- tanórákon a tananyagba építve (technika, környezetismeret, természetismeret, etika, osztályfőnöki)
- tanórákon kívüli foglalkozások - szabadidős tevékenységek, napközis foglalkozások, szakkörök, kirándulások stb. - alkalmával.

Eszközök:

- közlekedési táblák, jelek
- szituációs játékok
- terepasztal, makettek, játékok
- konkrét közlekedés

14. Környezeti nevelési program

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítse az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. A tanulók váljanak érzékenyék környezetük állapota iránt.

A környezeti nevelés a természet - s benne az emberi társadalom - harmóniájának megőrzését, fenntartását célozza. Célja a természetet, az épített és a társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása. A környezeti nevelés tartalma kiszélesedett, a fenntarthatóságra, az emberiség jövőjének biztosítására irányul.

Kiemelten kell kezelnünk a következő alapelveket:

- ↪ fenntartható fejlődés,
- ↪ kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések,
- ↪ alapvető emberi szükségletek,
- ↪ emberi jogok,
- ↪ elővigyázatosság.

Hosszú távú céljaink ennek megfelelően a következők:

- személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartás és életvitel,
- a természetes és a mesterséges környezet értékeinek szeretete, megbecsülése és védelme,
- a rendszerszemlélet kialakítása,
- a globális összefüggések megértésének tudományos alapozása,

- az egészséges életmód igényének kialakítása, az ehhez vezető technikák, módszerek elsajátíttatása,
- ezen célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése.

Konkrét célok

- tantestület tagjainak megnyerése a környezeti nevelési munkához,
- tantestületen belüli továbbképzés szervezése, a környezeti nevelési módszerek bemutatása,
- új környezeti nevelési irodalmak feldolgozásán alapuló foglalkozások szervezése, témanap, témahét
- interaktív módszerek kipróbálása, alkalmazása,
- multimédiás módszerek alkalmazása szakórákon.

Hagyományok ápolása:

- az Ózdi Muzeális Gyűjtemény és Gyártörténeti Emlékpark látogatása (a település történetének, múltjának megismerése)
- vetélkedő és házi verseny környezet- és természetvédelem témakörökből,
- megemlékezés a környezetvédelemhez kapcsolódó világnapokról,
- hulladékgyűjtés,
- településszépítő akcióban való részvétel,
- kirándulások lakóhelyünk, a megyénk és hazánk nevezetességeinek megismerésére,
- osztályfőnöki órák környezetvédelmi témában,
- az egyes tantárgyak környezeti nevelési lehetőségeinek kihasználása.

A környezeti nevelés fontosabb tartalmi elemei:

- Globális problémák megismerése (a fenntartható fejlődés céljával összekapcsoltan)
- Természetvédelem
- Fogyasztási szokások
- Szelektív hulladékgyűjtés fontossága, a hulladékhasznosítás lehetőségeinek ismerete
- Egészséges életmód, táplálkozás
- Káros szenvedélyek problémaköre
- A település gondjainak megismerése, értékeinek megőrzése
- Takarékoság (anyag, eszköz, energia)
- A környezetvédelem családi lehetőségei

A környezeti nevelés színterei az iskolában

Hagyományos tanórai szervezés

A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat, melyekben kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel összefüggő tartalmak. Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink komoly elméleti

alapokat szerezzenek, mert csak így lehet okosan, átgondoltan harcolni a környezet megóvásáért.

Tanórai keretben: külön órakeret biztosítása nélkül

- az osztályfőnöki órákon az egészség- és környezetvédelmi tananyagok kihasználásával

minden tantárgyba beépített környezeti nevelési részekkel, a téma, a tartalom és a tevékenység megjelölésével.

Nem hagyományos tanórai keretben

- Törekszünk arra, hogy a tanév során minden osztály részt vegyen múzeumlátogatáson. A gyerekeknek környezetvédelmi és természetvédelmi vetélkedőt szervezünk, melyre való felkészülésük során is elmélyíthetik elméleti tudásukat. Bekapcsolódunk a környezetvédelemmel kapcsolatos rajz- és egyéb pályázatokba. A legjobb pályamunkákból állandó kiállítást rendezünk.
- Különböző akciókban veszünk részt:
 - hulladékgyűjtés (lehetőség szerint szelektíven)
 - lakóhely takarítása, szépítése
 - faültetési, parkszépítő munkálatok
 - a Föld Napja alkalmából szervezett programok
- Évente a Madarak, fák napja alkalmából akadályversenyen ügyeskedhetnek diákjaink.
- Osztály- illetve tagozati kirándulásokon ismerkednek szűkebb és tágabb szülőföldünk természeti kincseivel, nevezetességeivel.

Tanórán kívül:

- szakköri tevékenység
- témanap, témahét,
- vetélkedőkön, versenyeken, tanulói pályázatokon való részvétel,
- kiállítások szervezése,
- hulladékgyűjtés,
- bekapcsolódás helyi akciókba,
- színjátszás, drámapedagógia,
- faliújság szerkesztés, iskolarádió működtetése,
- könyvtári foglalkozások.

15. Boldogság program

Pedagógiai programunkba jól illeszkedik a Boldogságóra program, mely a 2015/2016. tanévben az első osztályunkban került megvalósításra. A foglalkozások igazolták a hozzá fűzött reményeket, így a 2016/2017. tanévtől az alsó tagozaton minden osztályban bevezetésre kerül a délutáni foglalkozások keretében.

A Boldogságórákat Magyarországon 2014 szeptemberében indította el a Jobb Veled a Világ Alapítvány szervezésében Bagdi Bella, az alapítvány elnöke. A program megalkotói között találhatjuk a Boldogságprogram fővédnökeként Prof. Dr. Bagdy Emőket klinikai szakpszichológust, pszichoterapeutát, professor emeritust, a Boldogság Intézet tudományos szaktanácsadójaként Prof. Dr. Oláh Attilát az ELTE Pozitív Pszichológia Laboratórium vezetőjét, a Magyar Pszichológiai Társaság Elnökét, valamint Bagdi Bellát a Jobb Veled a Világ Alapítvány elnökét, életmódfejlesztő énekesnőt, a Boldogságprogram szakmai vezetőjét. Prof. Dr. Sonja Lyubomirskyt, nemzetközileg elismert boldogságkutatót.

A program célja, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez az iskolás korosztály számára. Tudományosan bizonyították, hogy a Boldogságórák hozzájárulnak a gyermekek pozitív lelki fejlődéséhez és belső jóllétéhez.

A Boldogságórák célja nem az, hogy problémamentes életmodellt állítson a fiatalok elé, hanem, hogy vezérfonalat adjon az iskolásoknak, hogy könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint a testi-lelki egészségmegtartás tényezőinek tanulmányozására adjon lehetőséget.

A teljes Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit. Az egyes témakörök sorrendben:

1. Boldogságfokozó hála
2. Optimizmus gyakorlása
3. Kapcsolatok ápolása
4. Boldogító jócselekedetek
5. Célok kitűzése és elérése
6. Megküzdési stratégiák
7. Apró örömek élvezete
8. Megbocsátás
9. Testmozgás
10. Fenntartható boldogság

- Az értelmi nevelésen túl a gyermekek lelki nevelését is szem előtt tartja.
- A gyermekek olyan technikákat tanuljanak, amik segítséget adnak számukra a mindennapi életben.
- Egy fantasztikus osztályközösség kialakítása.
- Megfelelő megküzdési stratégiák álljanak a diákok rendelkezésére problémás helyzetekben.
- Minden gyermeknek jár a boldogság.
- Problémás gyerekek nevelésénél a módszertani paletta kiegészítése.
- *Ha nem problémás gyerekeket nevelsz, de többet szeretnél nekik nyújtani, ha már nem a te óvó szárnyaid alatt lesznek, akkor is könnyebb legyen nekik a felnőtté válás folyamata.*
- A pozitív megerősítés kihat a gyermek önismeretének egészséges fejlődésére, teljesítményére és eredményeire, kapcsolataira.
- *Ha bízol abban, hogy miközben boldogságra tanítasz, Te is egyre boldogabbá válsz.*

16. Témahetek

A témahetek általános célja a XXI. század köznevelési elvárásainak megfelelő szemléletformálás, a mindennapokban használható gyakorlati ismeretek játékos, élményszerű átadása, illetve a tanárok ösztönzése új pedagógiai módszerek kipróbálására.

A témaheteket az Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI) a tanév rendjéről szóló rendeletben az alábbi időpontok szerint hirdette meg:

- **pénzügyi tudatosság és gazdálkodás hete:** 2017. március 6. és 2017. március 10. között,
- **digitális témahét:** 2017. április 3. és 2017. április 7. között,
- **fenntarthatóság–környezettudatosság témahete:** 2017. április 24. és 2017. április 28. között.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

A pedagógiai programot a diákönkormányzat 2016. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Ózd, 2016.

diákönkormányzat vezetője

A pedagógiai programot a szülői szervezet 2016. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Ózd, 2016.

szülői szervezet elnöke

A pedagógiai programot a nevelő testület 2016. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Ózd, 2016.

intézményvezető